

2024/1356

22.5.2024

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/1356

z dnia 14 maja 2024 r.

w sprawie wprowadzenia kontroli przesiewowej obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/817

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. b) i d),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Strefa Schengen została utworzona, aby ustanowić obszar bez granic wewnętrznych, w którym zapewniony jest swobodny przepływ osób, jak określono w art. 3 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Poprawne funkcjonowanie tego obszaru zależy od wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi i skutecznego zarządzania granicami zewnętrznymi.
- (2) Zasady regulujące kontrolę graniczną osób przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich Unii określono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 ⁽⁴⁾. Pomimo stosowanych środków ochrony granic w państwach członkowskich może dochodzić do niedozwolonego przekraczania granicy przez obywateli państw trzecich unikających odprawy granicznej. Aby dalej rozwijać politykę Unii mającą na celu zapewnienie kontroli osób i skutecznego nadzoru nad przekraczaniem granic zewnętrznych, o czym mowa w art. 77 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), dodatkowe środki powinny dotyczyć sytuacji, w których obywatele państw trzecich są zatrzymywani w związku z niedozwolonym przekroczeniem granic zewnętrznych, w których obywatele państw trzecich są sprowadzani na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczych, oraz w których obywatele państw trzecich występują z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej na przejściu granicznym, nie spełniając przy tym warunków wjazdu. Niniejsze rozporządzenie uzupełnia rozporządzenie (UE) 2016/399 w odniesieniu do tych sytuacji. Konieczne jest zapewnienie, aby w tych sytuacjach obywatele państw trzecich byli poddawani kontroli przesiewowej, co ma ułatwić właściwą identyfikację i umożliwić sprawne kierowanie ich na odpowiednią ścieżkę proceduralną, która w zależności od okoliczności mogłaby obejmować procedury związane z ubieganiem się o ochronę międzynarodową lub procedury spełniające wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE ⁽⁵⁾. Kontrola przesiewowa takich obywateli państw trzecich powinna w sposób niezakłócony uzupełniać kontrole przeprowadzane na granicy zewnętrznej lub kompensować fakt, że podczas przekraczania granicy zewnętrznej nie przeprowadzono tych kontroli.
- (3) Kontrola graniczna leży nie tylko w interesie państw członkowskich, na których granicach zewnętrznych jest ona przeprowadzana, ale i w interesie wszystkich państw członkowskich, które zniosły kontrolę na granicach wewnętrznych. Kontrola graniczna powinna pomagać w zmniejszaniu nielegalnej migracji, zwalczaniu przemytu ludzi i handlu ludźmi oraz w zapobieganiu wszelkim zagrożeniom dla bezpieczeństwa wewnętrznego, porządku publicznego, zdrowia publicznego i stosunków międzynarodowych państw członkowskich. Podczas kontroli granicznej państwa członkowskie mają działać zgodnie z odpowiednim prawem Unii i prawem międzynarodowym,

⁽¹⁾ Dz.U. C 155 z 30.4.2021, s. 58.

⁽²⁾ Dz.U. C 175 z 7.5.2021, s. 32.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 10 kwietnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 maja 2024 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz. U. L 348 z 24.12.2008, s. 98).

w tym Konwencją genewską dotyczącą statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., zmienioną protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r., zobowiązaniami związanymi z ochroną międzynarodową, w szczególności zasadą *non-refoulement*, oraz prawami podstawowymi. W związku z tym środki stosowane na granicach zewnętrznych są ważnymi elementami kompleksowego podejścia do migracji, które mają umożliwić państwom członkowskim sprostać wyzwaniu, jakie stanowią mieszane napływy migrantów o nieregulowanym statusie i osób wymagających ochrony międzynarodowej.

- (4) Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/399 kontrola graniczna obejmuje odprawę graniczną przeprowadzaną na przejściach granicznych oraz ochronę granicy między przejściami granicznymi w celu uniemożliwienia obywatelom państw trzecich przekroczenia granicy, które nie jest dozwolone na podstawie tego rozporządzenia, lub uniknięcia odprawy granicznej. Na podstawie przepisów w sprawie ochrony granicy rozporządzenia (UE) 2016/399 osoba, która przekroczyła granicę w sposób niedozwolony i która nie ma prawa pobytu na terytorium danego państwa członkowskiego, zostaje zatrzymana i poddana procedurom zgodnym z dyrektywą 2008/115/WE. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/399 kontrola graniczna ma być przeprowadzana bez uszczerbku dla praw uchodźców i osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, w szczególności w odniesieniu do zasady *non-refoulement*.
- (5) Straż graniczna często ma do czynienia z obywatelami państw trzecich, którzy występują o ochronę międzynarodową, chociaż nie posiadają dokumentów podróży, zarówno po zatrzymaniu dokonany w ramach ochrony granicy, jak i podczas odprawy na przejściach granicznych. Ponadto na niektórych odcinkach granicy straż graniczna ma do czynienia z dużą liczbą osób przybywających w tym samym czasie. W takich okolicznościach szczególnie trudne i ważne jest zapewnienie sprawdzenia wszystkich odpowiednich baz danych i jak najszybsze określenie właściwej procedury.
- (6) W szczególności kontrola przesiewowa obywateli państw trzecich powinna przyczynić się do zapewnienia, aby byli oni kierowani na odpowiednią ścieżkę proceduralną na jak najwcześniejszym etapie oraz aby te procedury były kontynuowane bez zakłóceń lub opóźnień. Jednocześnie kontrola przesiewowa powinna pomóc w przeciwdziałaniu praktyce, która polega na tym, że niektóre osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, po uzyskaniu zezwolenia na wjazd na terytorium państwa członkowskiego na podstawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, uciekają, dążąc do tego, aby ich wnioski zostały rozpatrzone w innym państwie członkowskim albo w ogóle nie zamierzając ubiegać się o ochronę międzynarodową.
- (7) Po kontroli przesiewowej obywateli państw trzecich ubiegających się o ochronę międzynarodową powinno nastąpić zbadanie potrzeby zapewnienia ochrony międzynarodowej. Kontrola ta powinna umożliwiać zgromadzenie i udostępnienie organom, które są właściwe do przeprowadzenia tego badania, wszelkich informacji, które są dla nich istotne do celów określenia odpowiedniej procedury rozpatrywania wniosku bez przesądzania o rodzaju procedury, a tym samym powinna umożliwiać przyspieszenie tego procesu. Kontrola przesiewowa powinna również przyczynić się do identyfikowania osób wymagających szczególnego traktowania, tak aby przy określaniu i prowadzeniu mającej zastosowanie procedury w pełni uwzględniane były wszelkie szczególne potrzeby.
- (8) Obowiązki państw członkowskich wynikające z niniejszego rozporządzenia powinny pozostawać bez uszczerbku dla rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 ⁽⁶⁾.
- (9) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do obywateli państw trzecich i bezpaństwowców niezależnie od tego, czy ubiegają się o ochronę międzynarodową, zatrzymanych w związku z niedozwolonym przekroczeniem granicy zewnętrznej państwa członkowskiego drogą lądową, morską lub powietrzną, z wyjątkiem obywateli państw trzecich, w przypadku których dane państwo członkowskie nie ma obowiązku pobierania danych biometrycznych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1358 ⁽⁷⁾ z powodów innych niż ich wiek, a także do tych obywateli państw trzecich, którzy zostali sprowadzeni na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczych i nie spełniają warunków wjazdu określonych w rozporządzeniu (UE) 2016/399. W przypadku obywateli państw trzecich, którzy zostali sprowadzeni na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczych, stosowanie niniejszego rozporządzenia powinno pozostawać bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich wynikających z prawa międzynarodowego w odniesieniu do operacji poszukiwawczo-ratowniczych. Niniejsze rozporządzenie powinno mieć również zastosowanie do osób, które ubiegają się o ochronę międzynarodową na przejściach granicznych lub w strefach tranzytowych i nie spełniają warunków wjazdu lub w przypadku gdy obywatele państw trzecich, po uzyskaniu zezwolenia na wjazd na podstawie rozporządzenia (UE) 2016/399 ze względów humanitarnych, ze względu na interes państwowy lub zobowiązania międzynarodowe, występują z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zarządzania azylem i migracją, zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1147 i (UE) 2021/1060 oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 604/2013 (Dz.U. L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1358 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania danych biometrycznych w celu skutecznego stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 i (UE) 2024/1350 i dyrektywy Rady 2001/55/WE oraz w celu identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz bezpaństwowców, w sprawie występowania z wnioskami o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, w sprawie zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/818 oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013 (Dz.U. L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

- (10) Kontrola przesiewowa powinna być przeprowadzana w każdym właściwym i odpowiednim miejscu wyznaczonym przez każde państwo członkowskie, co do zasady znajdującym się na granicy zewnętrznej lub w jej pobliżu lub, alternatywnie, w innych miejscach na terytorium, z uwzględnieniem położenia geograficznego i istniejącej infrastruktury, zapewniając możliwość niezwłocznego przeprowadzenia kontroli przesiewowej. Kontrola przesiewowa obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich, którzy przekroczyli granicę zewnętrzną, aby wjechać na terytorium państw członkowskich w sposób niedozwolony i którzy nie zostali jeszcze poddani kontroli przesiewowej w państwie członkowskim, powinna być przeprowadzana w adekwatnym i odpowiednim miejscu wyznaczonym przez każde państwo członkowskie na jego terytorium.
- (11) Obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej powinni podczas tej kontroli pozostawać do dyspozycji organów ds. kontroli przesiewowej. Państwa członkowskie powinny ustanowić w swoim prawie krajowym przepisy, które zapewnią obecność tych obywateli państw trzecich podczas kontroli przesiewowej, tak aby zapobiegać ucieczkom. W przypadkach gdy jest to konieczne, państwa członkowskie mogą, po indywidualnym zbadaniu każdej sprawy, zatrzymać osobę podlegającą kontroli przesiewowej, jeżeli nie można skutecznie zastosować łagodniejszych środków przymusu. Detencja powinna być stosowana wyłącznie jako środek ostateczny zgodnie z zasadami konieczności i proporcjonalności oraz powinien podlegać skutecznemu środkowi odwoławczemu, zgodnie z prawem krajowym, prawem Unii i prawem międzynarodowym. Podczas kontroli przesiewowej powinny mieć zastosowanie odpowiednie przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1346⁽⁸⁾ w odniesieniu do osób ubiegających się o ochronę międzynarodową oraz odpowiednie przepisy dotyczące środka detencyjnego określone w dyrektywie 2008/115/WE w odniesieniu do obywateli państw trzecich, którzy nie wystąpili z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- (12) Jeżeli podczas kontroli przesiewowej okaże się, że obywatel państwa trzeciego poddawany takiej kontroli spełnia warunki wjazdu obywateli państw trzecich określone w rozporządzeniu (UE) 2016/399, kontrola przesiewowa powinna się zakończyć, a danemu obywatelowi państwa trzeciego należy zezwolić na wjazd na terytorium, bez uszczerbku dla stosowania kar za niedozwolone przekraczanie granic zewnętrznych w miejscach innych niż przejścia graniczne lub w godzinach innych niż ustalone godziny otwarcia, o których mowa w tym rozporządzeniu.
- (13) Ze względu na cel odstępstw od warunków wjazdu obywateli państw ustanowionych w rozporządzeniu (UE) 2016/399, osoby, na których wjazd państwo członkowskie zezwoliło zgodnie z takimi odstępstwami na podstawie tego rozporządzenia w decyzji indywidualnej, nie powinny podlegać kontroli przesiewowej, nawet jeśli nie spełniają wszystkich warunków wjazdu, chyba że występują z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej.
- (14) Wszyscy obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej powinni zostać poddani kontrolom w celu ustalenia lub zweryfikowania ich tożsamości i sprawdzenia, czy mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego lub zdrowia publicznego. W przypadku osób występujących z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej na przejściach granicznych należy uwzględnić – aby uniknąć powielania kontroli – kontrole tożsamości i kontrole bezpieczeństwa przeprowadzane w ramach odprawy granicznej.
- (15) Po zakończeniu kontroli przesiewowej dany obywatel państwa trzeciego powinien zostać skierowany do właściwych organów w celu rejestracji wniosku o ochronę międzynarodową albo zostać poddany procedurom zgodnym z dyrektywą 2008/115/WE, stosownie do przypadku. Odpowiednie informacje uzyskane w trakcie kontroli przesiewowej powinny być przekazywane właściwym organom w celu ułatwienia dalszej oceny każdego indywidualnego przypadku, przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych. W razie potrzeby kontrole ustanowione niniejszym rozporządzeniem powinny być kontynuowane przez odpowiednie właściwe organy w ramach dalszej procedury. Procedury ustanowione przepisami dyrektywy 2008/115/WE powinny zacząć obowiązywać dopiero po zakończeniu kontroli przesiewowej. Przepisy dotyczące rejestracji wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1348⁽⁹⁾ w sprawie procedury azylowej powinny mieć zastosowanie dopiero po zakończeniu kontroli przesiewowej. Powinno to pozostawać bez uszczerbku dla faktu, że osoby, które występują o ochronę międzynarodową w czasie zatrzymania, w trakcie kontroli granicznej na przejściu granicznym lub w trakcie kontroli przesiewowej, powinny być uznawane za osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową oraz powinny mieć do nich zastosowanie rozporządzenie (UE) 2024/1348 i dyrektywa (UE) 2024/1346.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1346 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia normy dotyczących przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową (Dz.U. L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1348 z dnia 14 maja 2024 r. ustanawiające wspólną procedurę ubiegania się o ochronę międzynarodową w Unii i uchylające dyrektywę 2013/32/UE (Dz.U. L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

- (16) Osobom ubiegającym się o ochronę międzynarodową, do których państwa członkowskie nie są w stanie dłużej stosować azylowej procedury granicznej zgodnie z przepisem dotyczącym wyjątków od azylowej procedury granicznej rozporządzenia (UE) 2024/1348, należy co do zasady zezwolić na wjazd na terytorium.
- (17) Po kontroli przesiewowej może także nastąpić relokacja w ramach mechanizmu solidarności ustanowionego na podstawie rozporządzenia (UE) 2024/1351 lub w ramach innego istniejącego mechanizmu solidarności.
- (18) Zgodnie z domniemaniem dotyczącym spełnienia warunków dotyczących czasu trwania pobytu określonych w rozporządzeniu (UE) 2016/399, potwierdzeniem spełnienia warunków wjazdu i zezwolenia na wjazd jest stempel wjazdowy w dokumencie podróży. Brak takiego stempla wjazdowego lub brak dokumentu podróży można zatem uznać za przesłankę wskazującą, że posiadacz nie spełnia warunków wjazdu. Wraz z uruchomieniem systemu wjazdu/wyjazdu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226⁽¹⁰⁾ (EES), dzięki któremu stemple zostaną zastąpione wpisami w EES, takie domniemanie stanie się bardziej wiarygodne. Państwa członkowskie powinny zatem wykonywać kontrolę przesiewową wobec obywateli państw trzecich, którzy znajdują się już na ich terytorium i nie są w stanie udowodnić, że spełniają warunki wjazdu na terytorium państw członkowskich. Kontrola przesiewowa takich obywateli państw trzecich jest konieczna w celu zrekomensowania faktu, że prawdopodobnie udało im się uniknąć kontroli wjazdowej po przybyciu do strefy Schengen i w związku z tym nie można było ani odmówić im wjazdu, ani skierować ich na odpowiednią ścieżkę proceduralną po kontroli przesiewowej. Wykonywanie kontroli przesiewowej mogłoby również pomóc w stwierdzeniu – poprzez sprawdzanie baz danych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu – że dana osoba nie stanowi zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Po zakończeniu kontroli przesiewowej na terytorium danego państwa członkowskiego obywatele państw trzecich, których to dotyczy, powinni podlegać procedurze powrotu albo – w przypadku gdy ubiegają się o ochronę międzynarodową – odpowiedniej procedurze azylowej. Obywatele państw trzecich nie powinni podlegać wielokrotnym kontrolom przesiewowym.
- (19) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość odstąpienia od dokonywania kontroli przesiewowej na terytorium, jeżeli obywatel państwa trzeciego nielegalnie przebywający na ich terytorium zostanie natychmiast po zatrzymaniu odesłany do innego państwa członkowskiego na podstawie dwustronnych umów lub ustaleń lub na podstawie dwustronnych ram współpracy. W takim przypadku kontrolę przesiewową powinno niezwłocznie przeprowadzać państwo członkowskie, do którego dany obywatel państwa trzeciego został odesłany.
- (20) Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego dotyczących identyfikacji obywateli państw trzecich podejrzanych o nielegalny pobyt w państwie członkowskim, w przypadku gdy taka identyfikacja służy zbadaniu, w krótkim, lecz rozsądnym terminie, informacji umożliwiających stwierdzenie nielegalności lub legalności pobytu z prawem.
- (21) Bez uszczerbku dla przepisów dotyczących kontroli granicznej mających zastosowanie na granicach wewnętrznych państw członkowskich, w przypadku których nie podjęto jeszcze decyzji o zniesieniu takich kontroli, kontrola przesiewowa obywateli państw trzecich zatrzymanych w związku z niedozwolonym przekroczeniem tych granic wewnętrznych, na których nie zniesiono jeszcze kontroli, powinna odbywać się zgodnie z ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu przepisami dotyczącymi kontroli przesiewowej na terytorium państw członkowskich, a nie przepisami dotyczącymi kontroli przesiewowej na granicy zewnętrznej.
- (22) Kontrola przesiewowa na granicy zewnętrznej powinna zostać zakończona jak najszybciej i nie powinna trwać dłużej niż siedem dni. Kontrola przesiewowa na terytorium powinna zostać zakończona jak najszybciej i nie powinna trwać dłużej niż trzy dni. Nie powinno się uniemożliwiać państwom członkowskim przeprowadzania kontroli przesiewowej na granicy zewnętrznej i kontroli przesiewowej na terytorium w krótszych terminach, pod warunkiem że przeprowadzane są kontrole przewidziane w niniejszym rozporządzeniu.
- (23) Kontrola przesiewowa jest częścią europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami. Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, ustanowiony jako część Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148⁽¹¹⁾, może zostać uruchomiony w szczególności w celu zapewnienia wsparcia na rzecz działań prowadzonych przez państwa członkowskie wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia, zgodnie z przepisami regulującymi korzystanie z tego instrumentu i bez uszczerbku dla innych priorytetów wspieranych przez niego.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2226 z dnia 30 listopada 2017 r. ustanawiające system wjazdu/wyjazdu (EES) w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne państw członkowskich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do takich obywateli oraz określające warunki dostępu do EES na potrzeby ochrony porządku publicznego i zmieniające konwencję wykonawczą do układu z Schengen i rozporządzenia (WE) nr 767/2008 i (UE) nr 1077/2011 (Dz.U. L 327 z 9.12.2017, s. 20).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1148 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Instrument Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 251 z 15.7.2021, s. 48).

- (24) Aby osiągnąć cele kontroli przesiewowej, należy zapewnić silniejsze ramy ścisłej współpracy między właściwymi organami krajowymi, o których mowa w przepisie dotyczącym przeprowadzania kontroli rozporządzenia (UE) 2016/399, organami odpowiedzialnymi za procedury azylowe i przyjmowanie osób ubiegających się, organami odpowiedzialnymi za ochronę zdrowia publicznego, a także organami odpowiedzialnymi za przeprowadzanie procedur powrotu spełniających wymogi dyrektywy 2008/115/WE. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość korzystania ze wsparcia ze strony odpowiednich agencji, w szczególności Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896⁽¹²⁾ oraz Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303⁽¹³⁾ (zwanej dalej „Agencją Unii Europejskiej ds. Azylu”), w granicach ich uprawnień. Państwa członkowskie powinny zaangażować organy ochrony dzieci i krajowe organy odpowiedzialne za wykrywanie i identyfikację ofiar handlu ludźmi w każdym przypadku, gdy kontrola przesiewowa ujawni fakty istotne z punktu widzenia handlu ludźmi, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE⁽¹⁴⁾.
- (25) W trakcie kontroli przesiewowej należy przede wszystkim zawsze uwzględnić najlepszy interes dziecka zgodnie z art. 24 ust. 2 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”). Organy odpowiadające za ochronę dzieci powinny być również ściśle zaangażowane w kontrolę przesiewową w każdym przypadku, gdy jest to konieczne, aby zapewnić należyte uwzględnienie najlepszego interesu dziecka podczas całej kontroli przesiewowej. Należy ustanowić przedstawiciela, który będzie reprezentował małoletniego bez opieki i udzielał mu pomocy podczas kontroli przesiewowej lub w przypadku gdy przedstawiciel nie został ustanowiony, osobę przeszkoloną w celu ochrony najlepszego interesu i ogólnego dobra małoletniego. W stosownych przypadkach przedstawicielem tym powinien być ten sam przedstawiciel, który ma zostać wyznaczony zgodnie z przepisami w sprawie małoletnich bez opieki dyrektywy (UE) 2024/1346. Przeszkolona osoba powinna być osobą wyznaczoną do tymczasowego działania jako przedstawiciel na podstawie tej dyrektywy, w przypadku gdy taka osoba została wyznaczona.
- (26) Przy stosowaniu niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powinny zapewnić poszanowanie godności ludzkiej oraz nie powinny dyskryminować osób ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
- (27) Aby podczas kontroli przesiewowej zapewnić zgodność z prawem Unii i prawem międzynarodowym, w tym z Kartą, każde państwo członkowskie powinno przewidzieć mechanizm monitorowania i wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia gwarantujące jego niezależność, takie jak przestrzeganie zasad paryskich przyjętych przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji 48/134 z dnia 20 grudnia 1993 r., zasad weneckich przyjętych przez Komisję Wenecką podczas jej 118 sesji plenarnej w dniach 15-16 marca 2019 r., rezolucji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie roli Rzecznika Praw Obywatelskich oraz instytucji mediacyjnych w promowaniu i ochronie praw człowieka, dobrych rządów i praworządności, a także Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania przyjętego w rezolucji A/RES/57/199 w dniu 18 grudnia 2002 r. podczas 57 sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych („OPCAT”). W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość skorzystania z już istniejących krajowych mechanizmów monitorowania praw podstawowych zgodnie z wymogami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Mechanizm monitorowania zapewniany przez każde państwo członkowskie powinien obejmować w szczególności poszanowanie praw podstawowych w związku z kontrolą przesiewową, a także poszanowanie mających zastosowanie przepisów Unii przepisów krajowych dotyczących detencji oraz zgodność z zasadą *non-refoulement*. Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej ustanowiona rozporządzeniem Rady (WE) nr 168/2007⁽¹⁵⁾ (zwana dalej „Agencją Praw Podstawowych”) powinna określić ogólne wytyczne dotyczące ustanowienia i niezależnego funkcjonowania takiego mechanizmu monitorowania. Państwa członkowskie powinny ponadto mieć możliwość zwrócenia się do Agencji Praw Podstawowych o wsparcie przy opracowywaniu krajowego mechanizmu monitorowania. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość zwracania się do Agencji Praw Podstawowych o porady w odniesieniu do ustanowienia metodyki dotyczącej ich krajowego mechanizmu monitorowania oraz w odniesieniu do odpowiednich działań szkoleniowych. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość zaproszenia odpowiednich i właściwych organizacji i organów krajowych, międzynarodowych i pozarządowych do udziału

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1896 z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylenia rozporządzeń (UE) nr 1052/2013 i (UE) 2016/1624 (Dz.U. L 295 z 14.11.2019, s. 1).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2303 z dnia 15 grudnia 2021 r. ustanawiające Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 439/2010 (Dz.U. L 468 z 30.12.2021, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 168/2007 z dnia 15 lutego 2007 r. ustanawiające Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. U. L 53 z 22.2.2007, s. 1).

w działaniach w zakresie monitorowania. Niezależny mechanizm monitorowania powinien pozostawać bez uszczerbku dla monitorowania poszanowania praw podstawowych prowadzonego przez obserwatorów praw podstawowych w ramach Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2019/1896, mechanizmu do celów monitorowania operacyjnego i technicznego stosowania wspólnego europejskiego systemu azylowego określonego w rozporządzeniu (UE) 2021/2303, mechanizmu oceny i monitorowania ustanowionego w rozporządzeniu Rady (UE) 2022/922⁽¹⁶⁾ oraz monitorowania prowadzonego przez istniejące krajowe lub międzynarodowe organy monitorujące. Państwa członkowskie powinny prowadzić postępowania wyjaśniające w sprawie zarzutów dotyczących naruszenia praw podstawowych podczas kontroli przesiewowej, zapewniając m.in. szybkie i należyte rozpatrywanie takich skarg.

- (28) Państwa członkowskie powinny wyposażyć niezależny mechanizm monitorowania w odpowiednie środki finansowe.
- (29) Samo istnienie środków odwoławczych w indywidualnych przypadkach lub w systemach krajowych, które nadzorują skuteczność kontroli przesiewowej, nie jest wystarczające do spełnienia wymogów w sprawie monitorowania praw podstawowych na mocy niniejszego rozporządzenia.
- (30) Organy ds. kontroli przesiewowej powinny wypełnić formularz kontroli przesiewowej. Formularz należy przekazać za pośrednictwem wszelkich odpowiednich środków, w tym przy użyciu narzędzi cyfrowych, organom rejestrującym wnioski o ochronę międzynarodową lub organom właściwym w zakresie procedur powrotu – w zależności od tego, gdzie dana osoba jest kierowana.
- (31) Niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla działań podejmowanych zgodnie z prawem krajowym w celu ustalenia tożsamości danej osoby lub oceny ewentualnych zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego.
- (32) Informacje zawarte w formularzu kontroli przesiewowej należy rejestrować w taki sposób, aby można je było poddać kontroli administracyjnej i sądowej podczas każdej kolejnej procedury azylowej lub procedury powrotu. Osoba podlegająca kontroli przesiewowej powinna mieć możliwość zgłoszenia organom ds. kontroli przesiewowej, że informacje zawarte w formularzu są nieprawidłowe. Wszelkie takie zgłoszenia należy rejestrować w formularzu kontroli przesiewowej bez opóźniania realizacji kontroli przesiewowej.
- (33) Informacje zawarte w formularzu kontroli przesiewowej powinny być udostępniane osobie zainteresowanej w formie papierowej albo elektronicznej, z wyjątkiem informacji związanych z korzystaniem z odpowiednich baz danych do celów kontroli bezpieczeństwa. W przypadku małoletnich informacje zawarte w formularzu kontroli przesiewowej należy przekazać osobie pełnoletniej lub osobom pełnoletnim odpowiedzialnym za dziecko. W przypadku małoletnich bez opieki informacje zawarte w formularzu kontroli przesiewowej powinny być przekazywane przedstawicielowi dziecka lub osobie przeszkolonej w celu ochrony najlepszego interesu i ogólnego dobra małoletniego.
- (34) Przetwarzanie danych w trakcie procedury kontroli przesiewowej powinno zawsze odbywać się zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi o ochronie danych, w szczególności z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁷⁾.
- (35) Dane biometryczne pobrane podczas kontroli przesiewowej, wraz z danymi, o których mowa w przepisach dotyczących gromadzenia i przekazywania danych biometrycznych osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców zatrzymanych w związku z nielegalnym przekraczaniem granicy zewnętrznej, obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców nielegalnie przebywających w państwie członkowskim oraz obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców sprowadzonych na ląd w wyniku operacji poszukiwawczo-ratowniczej rozporządzenia (UE) 2024/1358, powinny być przekazywane do Eurodac ustanowionemu tym rozporządzeniem (zwanemu dalej „Eurodac”) przez właściwe organy zgodnie z terminami przewidzianymi w tym rozporządzeniu.
- (36) Obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej powinni podlegać wstępnej kontroli stanu zdrowia, którą przeprowadza wykwalifikowany personel medyczny, w celu określenia ewentualnych potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej lub izolacji ze względów dotyczących zdrowia publicznego. Wykwalifikowany personel medyczny może, na podstawie sytuacji medycznej dotyczącej ogólnego stanu każdego obywatela państwa trzeciego, zdecydować, że nie są konieczne dalsze kontrole stanu zdrowia podczas kontroli przesiewowej. Wstępną kontrolę

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/922 z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie ustanowienia i funkcjonowania mechanizmu oceny i monitorowania w celu weryfikacji stosowania dorobku Schengen oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1053/2013 (Dz.U. L 160 z 15.6.2022, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

stanu zdrowia powinien przeprowadzać wykwalifikowany personel medyczny należący do jednej z następujących kategorii klasyfikacji ISCO-08: 221 – lekarze, 2221 – pielęgniarki specjalistki, 2240 – ratownicy medyczni.

- (37) Należy przeprowadzić wstępną kontrolę służącą identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania w celu zidentyfikowania osób, co do których istnieją przesłanki wskazujące na to, że wymagają szczególnego traktowania, są ofiarami tortur lub innego niehumanitarnego lub poniżającego traktowania, są bezpieczeństwa lub mogą mieć szczególne potrzeby w zakresie przyjmowania lub szczególne potrzeby proceduralne w rozumieniu odpowiednio dyrektywy (UE) 2024/1346 i rozporządzenia (UE) 2024/1348. Pozostaje to bez uszczerbku dla dalszej oceny w kolejnych procedurach po zakończeniu kontroli przesiewowej. Kontrolę służącą identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania powinien przeprowadzać wyspecjalizowany personel organów ds. kontroli przesiewowej przeszkolony w tym celu.
- (38) Podczas kontroli przesiewowej wszystkie osoby, których to dotyczy, powinny mieć zapewnione warunki życia zgodne z Kartą, a także dostęp do opieki zdrowotnej w nagłych wypadkach i do leczenia chorób w podstawowym zakresie. Szczególną uwagę należy poświęcić osobom, które wymagają szczególnego traktowania, takim jak kobiety w ciąży, osoby starsze, rodziny z jednym rodzicem, osoby z widoczną niepełnosprawnością fizyczną lub umysłową, osoby, które ewidentnie doświadczyły urazów psychicznych lub fizycznych, oraz małoletni bez opieki. W szczególności w przypadku małoletniego informacje powinny być przekazywane w sposób przyjazny dziecku i dostosowany do wieku. Wszystkie organy uczestniczące w wykonywaniu zadań związanych z kontrolą przesiewową powinny zgłaszać wszelkie stwierdzone lub zgłoszone im przypadki zaistnienia konieczności szczególnego traktowania, powinny szanować godność ludzką i prywatność i powinny powstrzymać się od wszelkiej dyskryminacji.
- (39) Ponieważ obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej mogą nie mieć niezbędnych dokumentów tożsamości i dokumentów podróży wymaganych do legalnego przekroczenia granicy zewnętrznej, w ramach kontroli przesiewowej powinna być przeprowadzana procedura identyfikacji lub weryfikacji tożsamości.
- (40) Wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację (CIR) zostało ustanowione rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/817⁽¹⁸⁾ i (UE) 2019/818⁽¹⁹⁾, aby ułatwić i wspomóc poprawną identyfikację osób zarejestrowanych w EES, wizowym systemie informacyjnym ustanowionym decyzją Rady 2004/512/WE⁽²⁰⁾ (VIS), europejskim systemie informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240⁽²¹⁾ (ETIAS), Eurodac oraz scentralizowanym systemie służącym do ustalania państw członkowskich posiadających informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec obywateli państw trzecich i bezpieczeństwa ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/816⁽²²⁾ (ECRIS-TCN), w tym osób nieznanymi, które nie są w stanie potwierdzić swojej tożsamości. Z tego względu CIR zawiera wyłącznie dane dotyczące tożsamości i dokumentów podróży i dane biometryczne zarejestrowane w systemach EES, VIS, ETIAS, Eurodac i ECRIS-TCN, logicznie oddzielone. W CIR przechowywane są jedynie dane osobowe absolutnie konieczne do przeprowadzenia dokładnej kontroli tożsamości. Zarejestrowane w nim dane osobowe są automatycznie usuwane, kiedy dane zostają usunięte z systemów podstawowych. Sprawdzanie CIR pozwala na wiarygodną i wyczerpującą identyfikację lub weryfikację tożsamości osób przez umożliwienie sprawdzania za jednym razem wszystkich danych dotyczących tożsamości znajdujących się w systemach EES, VIS, ETIAS, Eurodac i ECRIS-TCN w szybki i wiarygodny sposób, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony danych i unikaniu niepotrzebnego przetwarzania lub powielania danych.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/817 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności systemów informacyjnych UE w obszarze granic i polityki wizowej oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008, (UE) 2016/399, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240, (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1861 oraz decyzje Rady 2004/512/WE i 2008/633/WSiSW (Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 27).

⁽¹⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/818 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności systemów informacyjnych UE w obszarze współpracy policyjnej i sądowej, azylu i migracji oraz zmieniające rozporządzenia (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 i (UE) 2019/816 (Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 85)

⁽²⁰⁾ Decyzja Rady 2004/512/WE z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie ustanowienia Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) (Dz.U. L 213 z 15.6.2004, s. 5).

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 z dnia 12 września 2018 r. ustanawiające europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) i zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1077/2011, (UE) nr 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 i (UE) 2017/2226 (Dz.U. L 236 z 19.9.2018, s. 1).

⁽²²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/816 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiające scentralizowany system służący do ustalania państw członkowskich posiadających informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec obywateli państw trzecich i bezpieczeństwa (ECRIS-TCN) na potrzeby uzupełnienia europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1726 (Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 1).

- (41) W celu ustalenia tożsamości lub weryfikacji tożsamości osoby podlegającej kontroli przesiewowej należy podczas tej kontroli i w obecności tej osoby zainicjować weryfikację w CIR. Podczas tej weryfikacji dane biometryczne danej osoby należy porównać z danymi zawartymi w CIR. W przypadku gdy nie można użyć danych biometrycznych danej osoby lub jeżeli zapytanie przy użyciu tych danych zakończy się niepowodzeniem lub nie da trafienia, zapytania można dokonać za pomocą danych dotyczących tożsamości tej osoby w połączeniu z danymi zawartymi w dokumencie podróży, w przypadku gdy takie dane są dostępne, lub z danymi lub informacjami przekazanymi przez danego obywatela państwa trzeciego lub uzyskanymi od niego. Zgodnie z zasadami konieczności i proporcjonalności oraz jeżeli wynik zapytania wykaże, że dane tej osoby są przechowywane w CIR, organy państwa członkowskiego powinny mieć dostęp do tego repozytorium, aby sprawdzać dane dotyczące tożsamości, dane zawarte w dokumencie podróży i dane biometryczne tej osoby, bez wskazania przez CIR, który system informacyjny UE zawiera te dane.
- (42) Ponieważ wykorzystanie CIR do celów identyfikacji zostało ograniczone przepisami rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/817 i (UE) 2019/818 do ułatwiania i wspomagania poprawnej identyfikacji osób zarejestrowanych w systemach EES, VIS, ETIAS, Eurodac i ECRIS-TCN w sytuacjach kontroli policyjnych na terytorium państw członkowskich, rozporządzenia te należy zmienić, aby uwzględnić dodatkowy cel, jakim jest wykorzystywanie CIR do identyfikacji lub weryfikacji tożsamości osób podczas kontroli przesiewowej. W przypadku rozporządzenia (UE) 2019/818 zmiana taka powinna, ze względu na zmienną geometrię, zostać dokonana za pomocą rozporządzenia innego niż niniejsze rozporządzenie.
- (43) Biorąc pod uwagę, że wiele osób poddawanych kontroli przesiewowej może nie mieć żadnych dokumentów podróży, organy ds. kontroli przesiewowej powinny mieć dostęp do wszelkich innych stosownych dokumentów będących w posiadaniu tych osób, w przypadku gdy dane biometryczne takich osób nie nadają się do wykorzystania lub gdy sprawdzenie CIR z ich wykorzystaniem nie daje rezultatu. Organy powinny również mieć możliwość wykorzystywania danych z tych dokumentów, innych niż dane biometryczne, do sprawdzenia przy ich użyciu odpowiednich baz danych.
- (44) Identyfikacja lub weryfikacja tożsamości osób podczas odprawy granicznej na przejściu granicznym oraz wszelkie sprawdzenia baz danych w związku z ochroną granicy lub kontrolami policyjnymi w pobliżu granicy zewnętrznej lub na terytorium przez organy, które skierowały daną osobę do kontroli przesiewowej, powinny być uznane za część tej kontroli i nie powinny być powtarzane, chyba że zaistnieją szczególne okoliczności uzasadniające takie powtórzenie. Pobieranie danych biometrycznych w celu zarówno identyfikacji lub weryfikacji tożsamości, jak i rejestracji zgodnie z wymogami rozporządzenia (UE) 2024/1358, powinno odbywać się raz w ramach kontroli przesiewowej.
- (45) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze, umożliwiając jej określenie szczegółowej procedury i specyfikacji dotyczących pobierania danych oraz określenie procedury współpracy między organami odpowiedzialnymi za przeprowadzanie kontroli przesiewowej, odpowiednio krajowymi biurami Interpolu i jednostkami krajowymi Europolu w celu określenia zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽²³⁾.
- (46) W ramach kontroli przesiewowej należy również zweryfikować, czy wjazd danych obywateli państw trzecich do Unii mógłby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego.
- (47) Ponieważ kontrola przesiewowa dotyczy obywateli państw trzecich obecnych na granicy zewnętrznej i niespełniających warunków wjazdu, obywateli państw trzecich sprowadzonych na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczej, którzy nie spełniają warunków wjazdu, oraz obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich, poziom kontroli bezpieczeństwa w ramach kontroli przesiewowej powinien być co najmniej podobny do poziomu kontroli przeprowadzanych w odniesieniu do obywateli państw trzecich, którzy wcześniej ubiegają się o zezwolenie na wjazd do Unii w celu pobytu krótkoterminowego, niezależnie od tego, czy podlegają obowiązkowi wizowemu, czy też nie podlegają takiemu obowiązkowi.

⁽²³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 5 z 28.2.2011, s. 13).

- (48) W przypadku obywateli państw trzecich, którzy ze względu na swoje obywatelstwo są zwolnieni z obowiązku wizowego na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806⁽²⁴⁾, rozporządzenie (UE) 2018/1240 stanowi, że muszą oni ubiegać się o zezwolenie na podróż, aby przyjechać do Unii na pobyt krótkoterminowy. Zanim dana osoba otrzyma zezwolenie na podróż, jest poddawana kontrolom bezpieczeństwa, które polegają na przeszukaniu w oparciu o przekazane przez nią dane osobowe różnych baz danych Unii – a mianowicie VIS, systemu informacyjnego Schengen ustanowionego rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860⁽²⁵⁾, (UE) 2018/1861⁽²⁶⁾ i (UE) 2018/1862⁽²⁷⁾ (SIS), EES, ETIAS, danych Europolu przetwarzanych do celów sprawdzania krzyżowego, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794⁽²⁸⁾, ECRIS-TCN – a także bazy Interpolu zawierającej dane skradzionych lub utraconych dokumentów podróży (SLTD) oraz bazy danych dokumentów podróży powiązanych z notami Interpolu (baza danych TDAWN). W przypadku obywateli państw trzecich, którzy podlegają obowiązkowi wizowemu na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1806, przed wydaniem wizy poddawani są oni kontrolom bezpieczeństwa z wykorzystaniem tych samych baz danych, jak ma to miejsce w przypadku obywateli państw trzecich zwolnionych z obowiązku wizowego, zgodnie z rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009⁽²⁹⁾ i (WE) nr 767/2008⁽³⁰⁾.
- (49) W przypadku osób podlegających kontroli przesiewowej, należy przeprowadzać automatyczne weryfikacje do celów bezpieczeństwa z wykorzystaniem tych samych systemów, których wykorzystanie przewidziano w przypadku osób ubiegających się o wizę, wizę długoterminową, dokument pobytowy na podstawie VIS lub zezwolenie na podróż w ramach ETIAS, a mianowicie VIS, EES, ETIAS, w tym listy ostrzegawczej ETIAS, o której mowa w rozporządzeniu (UE) 2018/1240, SIS, ECRIS-TCN, w odniesieniu do osób skazanych za przestępstwa terrorystyczne i inne rodzaje poważnych przestępstw, danych bazy Europolu przetwarzanych w celu sprawdzania krzyżowego, o którym mowa w rozporządzeniu (UE) 2016/794, bazy SLTD i bazy TDAWN.
- (50) Sprawdzenie odpowiednich baz danych do celów bezpieczeństwa powinno być dokonywane w sposób zapewniający pobieranie z tych baz danych wyłącznie danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli bezpieczeństwa. W odniesieniu do osób, które złożyły wniosek o ochronę międzynarodową na przejściu granicznym lub w strefach tranzytowych, sprawdzanie baz danych na potrzeby kontroli bezpieczeństwa w ramach kontroli przesiewowej powinno obejmować przede wszystkim bazy danych, których nie sprawdzono podczas odprawy granicznej na granicy zewnętrznej, co pozwoli uniknąć wielokrotnego sprawdzania.
- (51) Jeżeli jest to uzasadnione, kontrola przesiewowa może obejmować również weryfikację, zgodnie z prawem krajowym, przedmiotów będących w posiadaniu obywateli państw trzecich. Wszelkie środki stosowane w kontekście kontroli bezpieczeństwa powinny być proporcjonalne i zapewniać poszanowanie godności ludzkiej osób podlegających kontroli przesiewowej. Uczestniczące organy powinny zapewnić poszanowanie praw podstawowych danej osoby, w tym prawa do ochrony danych osobowych i wolności wypowiedzi.
- (52) Ponieważ systemy EES, ETIAS, VIS i ECRIS-TCN są niezbędne organom ds. kontroli przesiewowej w celu ustalenia, czy dana osoba mogłaby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego, należy odpowiednio zmienić rozporządzenia (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/816, aby zapewnić to prawo dostępu, które obecnie nie jest przewidziane w tych rozporządzeniach. W przypadku rozporządzenia (UE) 2019/816 zmiana ta powinna, ze względu na zmienną geometrię, zostać dokonana za pomocą rozporządzenia innego niż niniejsze rozporządzenie.

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1806 z dnia 14 listopada 2018 r. wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 39).

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 1).

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz zmiany i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 (Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 14).

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, zmiany i uchylenia decyzji Rady 2007/533/WSiSW oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1986/2006 i decyzji Komisji 2010/261/UE (Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 56).

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53).

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 767/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS) oraz wymiany danych pomiędzy państwami członkowskimi na temat wiz krótkoterminowych (rozporządzenie w sprawie VIS) (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 60).

- (53) Europejski portal wyszukiwania ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2019/817 powinien być wykorzystywany do wyszukiwania w CIR do celów identyfikacji lub weryfikacji tożsamości.
- (54) Organy ds. kontroli przesiewowej powinny mieć możliwość wyszukiwania w EES, ETIAS, VIS, SIS i ECRIS-TCN, danych Europolu, baz SLTD i TDAWN, stosownie do przypadku, do celów kontroli bezpieczeństwa.
- (55) Sprawdzanie unijnych baz danych w celu identyfikacji lub weryfikacji tożsamości lub kontroli bezpieczeństwa może być uzasadnione koniecznością skutecznego przeprowadzenia kontroli przesiewowej i osiągnięcia tego samego celu, dla którego utworzono każdą z tych baz danych, a mianowicie skutecznego zarządzania granicami zewnętrznymi Unii w kontekście europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami.
- (56) W przypadku trafienia do celów identyfikacji lub weryfikacji tożsamości lub kontroli bezpieczeństwa organ ds. kontroli przesiewowej powinien weryfikować, czy dane zarejestrowane w systemach informacyjnych UE lub w bazach danych Europolu odpowiadają danym, które dały trafienie.
- (57) W tym kontekście organy ds. kontroli przesiewowej powinny również mieć możliwość sprawdzenia w odpowiednich krajowych bazach danych identyfikacji lub weryfikacji tożsamości lub kontroli bezpieczeństwa zgodnie z prawem krajowym.
- (58) Do celów wypełnienia obowiązku przeprowadzania identyfikacji lub weryfikacji tożsamości i kontroli bezpieczeństwa podczas kontroli przesiewowej państwa członkowskie, które nie stosują jeszcze w pełni niektórych przepisów dorobku Schengen i w związku z tym nie mają dostępu do wszystkich systemów UE i unijnych baz danych, są odpowiedzialne za kontrole tożsamości i kontrole bezpieczeństwa przeprowadzane w drodze wyszukiwania wyłącznie w tych systemach i bazach danych, do których mają dostęp.
- (59) Zważywszy, że cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wzmocnienie kontroli obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne i zapewnienie identyfikacji lub weryfikacji tożsamości wszystkich obywateli państw trzecich podlegających kontroli przesiewowej oraz sprawdzanie odpowiednich baz danych w celu weryfikacji, czy obywatele państw trzecich poddani kontroli przesiewowej mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego i przyczynić się do kierowania ich na odpowiednią ścieżkę proceduralną, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiar działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (60) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania – w terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia – podejmuje decyzję, czy dokona jego transpozycji do swojego prawa krajowego.
- (61) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE⁽³¹⁾; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jego przyjęciu i nie jest nim związana ani go nie stosuje.
- (62) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE⁽³²⁾.

⁽³¹⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

⁽³²⁾ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

- (63) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE⁽³³⁾.
- (64) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE⁽³⁴⁾.
- (65) W odniesieniu do Cypru niniejsze rozporządzenie jest aktem opartym na dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związanym w rozumieniu art. 3 ust. 1 Aktu przystąpienia z 2003 r.
- (66) W odniesieniu do Cypru w rozporządzeniu Rady (WE) nr 866/2004⁽³⁵⁾ określa się przepisy szczegółowe dotyczące linii dzielącej obszary Republiki Cypryjskiej na te, na których Rząd Republiki Cypryjskiej sprawuje efektywną kontrolę, i na te, na których Rząd Republiki Cypryjskiej nie sprawuje efektywnej kontroli. Na podstawie niniejszego rozporządzenia, chociaż przedmiotowa linia nie stanowi granicy zewnętrznej, wszystkie osoby przekraczające tę linię na dozwolonych lub niedozwolonych przejściach granicznych mają być poddawane kontrolom w celu zwalczania nielegalnej imigracji obywateli państw trzecich oraz wykrywania wszelkiego ryzyka dla bezpieczeństwa i zapobiegania takiemu ryzyku. Wynika z tego, że kontrola przesiewowa na granicy zewnętrznej może mieć również zastosowanie do obywateli państw trzecich zatrzymanych w związku z niedozwolonym przekroczeniem linii i do obywateli państw trzecich, którzy wystąpili z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej na dozwolonych przejściach granicznych.
- (67) Dania, Norwegia, Islandia, Szwajcaria i Liechtenstein nie są związane dyrektywą (UE) 2024/1346. W tych państwach warunki przyjmowania osób ubiegających się o ochronę międzynarodową są regulowane odpowiednimi przepisami krajowymi opartymi na stosowaniu Konwencji genewskiej z dnia 28 lipca 1951 r. dotyczącej statusu uchodźców, uzupełnionej protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r. W odniesieniu do tych państw odesłania w niniejszym rozporządzeniu do tej dyrektywy należy rozumieć jako odesłania do odpowiednich przepisów prawa krajowego,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia:

- a) kontrolę przesiewową obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych państw członkowskich, którzy, nie spełniając warunków wjazdu określonych w art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/399, przekroczyli granicę zewnętrzną w sposób niedozwolony, wystąpili o udzielenie ochrony międzynarodowej podczas odprawy granicznej lub zostali sprowadzeni na ląd w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczej, przed skierowaniem ich na odpowiednią ścieżkę proceduralną; oraz
- b) kontrolę przesiewową obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich, w przypadku gdy nic nie wskazuje na to, że ci obywatele państw trzecich zostali poddani kontroli na granicach zewnętrznych, przed skierowaniem ich na odpowiednią ścieżkę proceduralną.

⁽³³⁾ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

⁽³⁴⁾ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 866/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie systemu na podstawie art. 2 Protokołu 10 do Aktu Przystąpienia (Dz.U. L 161 z 30.4.2004, s. 128).

Celem kontroli przesiewowej jest wzmocnienie kontroli obywateli państw trzecich przekraczających granice zewnętrzne, identyfikacja wszystkich obywateli państw trzecich podlegających kontroli przesiewowej oraz sprawdzenie przy pomocy odpowiednich baz danych, czy osoby poddane kontroli przesiewowej mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Kontrola przesiewowa obejmuje również wstępne kontrole stanu zdrowia i kontrole służące identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania mające na celu zidentyfikowanie osób potrzebujących opieki zdrowotnej oraz osób, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego i mające na celu zidentyfikowanie osób wymagających szczególnego traktowania. Kontrole takie ułatwiają kierowanie takich osób na odpowiednią ścieżkę proceduralną.

Niniejsze rozporządzenie ustanawia również niezależny mechanizm monitorowania w każdym państwie członkowskim służący monitorowaniu przestrzegania prawa Unii i prawa międzynarodowego, w tym Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”), podczas kontroli przesiewowej.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „zagrożenie dla zdrowia publicznego” oznacza zagrożenie dla zdrowia publicznego zdefiniowane w art. 2 pkt 21 rozporządzenia (UE) 2016/399;
- 2) „weryfikacja” oznacza weryfikację zdefiniowaną w art. 4 pkt 5 rozporządzenia (UE) 2019/817;
- 3) „identyfikacja” oznacza identyfikację zdefiniowaną w art. 4 pkt 6 rozporządzenia (UE) 2019/817;
- 4) „obywatel państwa trzeciego” oznacza obywatela państwa trzeciego zdefiniowanego art. 2 pkt 6 rozporządzenia (UE) 2016/399;
- 5) „bezpieństwowiec” oznacza osobę, której żadne państwo nie uznaje za swojego obywatela zgodnie ze swoim prawem;
- 6) „dane Europolu” oznaczają dane Europolu zdefiniowane w art. 4 pkt 16 rozporządzenia (UE) 2019/817;
- 7) „przedstawiciel” oznacza osobę fizyczną lub organizację, w tym organ publiczny, ustanowioną przez właściwe organy lub podmioty, aby, w stosownych przypadkach, reprezentować małoletniego bez opieki, pomagać mu i działać w jego imieniu, stosownie do przypadku;
- 8) „dane biometryczne” oznaczają dane biometryczne zdefiniowane w art. 4 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2019/817;
- 9) „małoletni” oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpieczeństwa w wieku poniżej 18 lat;
- 10) „organy ds. kontroli przesiewowej” oznaczają wszystkie właściwe organy wyznaczone na mocy prawa krajowego do wykonywania co najmniej jednego z zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu, z wyjątkiem kontroli stanu zdrowia, o których mowa w art. 12 ust. 1;
- 11) „małoletni bez opieki” oznacza małoletniego, który przybywa na terytorium państwa członkowskiego bez opieki osoby pełnoletniej odpowiedzialnej za niego zgodnie z prawem lub z praktyką danego państwa członkowskiego, dopóki taki małoletni nie zostanie skutecznie objęty opieką takiej osoby pełnoletniej, w tym małoletniego, który zostaje pozostawiony bez opieki po przybyciu na terytorium państwa członkowskiego;
- 12) „detencja” oznacza umieszczenie danej osoby przez państwo członkowskie w określonym miejscu, przez co osoba ta jest pozbawiona swobody przemieszczania się;
- 13) „bazy danych Interpolu” oznaczają bazy danych Interpolu zdefiniowane w art. 4 pkt 17 rozporządzenia (UE) 2019/817;
- 14) „operacje poszukiwawczo-ratownicze” oznaczają operacje obejmujące poszukiwania i ratownictwo, o których mowa w Międzynarodowej konwencji o poszukiwaniu i ratownictwie morskim przyjętej w Hamburgu, w Niemczech, w dniu 27 kwietnia 1979 r.

Artykuł 3**Prawa podstawowe**

Stosując niniejsze rozporządzenie, państwa członkowskie w pełni przestrzegają odpowiednich przepisów prawa Unii, w tym Karty, odpowiedniego prawa międzynarodowego, w tym Konwencji genewskiej dotyczącej statusu uchodźców z dnia 28 lipca 1951 r., uzupełnionej protokołem nowojorskim z dnia 31 stycznia 1967 r., a także zobowiązań związanych z dostępem do ochrony międzynarodowej, w szczególności zasady non-refoulement, oraz praw podstawowych.

Artykuł 4**Związek z innymi instrumentami prawnymi**

1. W przypadku obywateli państw trzecich podlegających kontroli przesiewowej, którzy wystąpili z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej:
 - a) rejestracja wniosku o ochronę międzynarodową zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1348 jest określona w art. 27 tego rozporządzenia; oraz
 - b) stosowanie wspólnych norm dotyczących przyjmowania wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową na podstawie dyrektywy (UE) 2024/1346 jest określone w art. 3 tej dyrektywy.
2. Bez uszczerbku dla art. 8 ust. 7 niniejszego rozporządzenia, dyrektywa 2008/115/WE lub przepisy krajowe zgodne z dyrektywą 2008/115/WE mają zastosowanie dopiero po zakończeniu kontroli przesiewowej, z wyjątkiem kontroli przesiewowej, o której mowa w art. 7 niniejszego rozporządzenia, w którym to przypadku ta dyrektywa lub przepisy krajowe zgodne z tą dyrektywą stosuje się równolegle z prowadzeniem kontroli przesiewowej określonej w art. 7 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 5**Kontrola przesiewowa na granicy zewnętrznej**

1. Kontrola przesiewowa przewidziana w niniejszym rozporządzeniu ma zastosowanie do wszystkich obywateli państw trzecich – niezależnie od tego, czy wystąpili oni z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej – którzy nie spełniają warunków wjazdu określonych w art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/399 i którzy:
 - a) zostali zatrzymani w związku z niedozwolonym przekroczeniem granicy zewnętrznej państwa członkowskiego drogą lądową, morską lub powietrzną, z wyjątkiem obywateli państw trzecich, w przypadku których dane państwo członkowskie nie ma obowiązku pobierania danych biometrycznych na podstawie art. 22 ust. 1 i 4 rozporządzenia (UE) 2024/1358 z powodów innych niż ich wiek, lub
 - b) zostali sprowadzeni na ląd na terytorium państwa członkowskiego w następstwie operacji poszukiwawczo-ratowniczej.
2. Kontrola przesiewowa ustanowiona na podstawie niniejszego rozporządzenia ma zastosowanie do wszystkich obywateli państw trzecich, którzy wystąpili z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej na przejściach granicznych na granicy zewnętrznej lub w strefach tranzytowych i którzy nie spełniają warunków wjazdu określonych w art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/399.
3. Kontroli przesiewowej nie podlegają obywatele państw trzecich, którym zezwolono na wjazd na podstawie art. 6 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2016/399. Kontroli przesiewowej podlegają jednak obywatele państw trzecich, którym zezwolono na wjazd na podstawie art. 6 ust. 5 lit. c) tego rozporządzenia i którzy występują z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej.

W przypadku gdy podczas kontroli przesiewowej okaże się, że dany obywatel państwa trzeciego spełnia warunki wjazdu określone w art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/399, kontrola przesiewowa tego obywatela państwa trzeciego dobiega końca.

Kontrolę przesiewową można przerwać, gdy dani obywatele państwa trzeciego opuszczają terytorium państw członkowskich, udając się do państwa pochodzenia, państwa zamieszkania lub innego państwa trzeciego, do którego dani obywatele państwa trzeciego dobrowolnie decydują się powrócić i powrót tych obywateli państw trzecich jest zaakceptowany.

Artykuł 6

Zezwolenie na wjazd na terytorium państwa członkowskiego

Podczas kontroli przesiewowej osobom, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, nie zezwala się na wjazd na terytorium państwa członkowskiego. Państwa członkowskie ustanawiają w swoim prawie krajowym przepisy zapewniające, aby osoby, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2, pozostawały do dyspozycji organów odpowiedzialnych za przeprowadzanie kontroli przesiewowej w miejscach, o których mowa w art. 8, przez czas trwania kontroli przesiewowej w celu zapobieżenia ryzyku ucieczki, potencjalnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa wewnętrznego wynikającym z takiej ucieczki lub potencjalnym zagrożeniom dla zdrowia publicznego.

Artykuł 7

Kontrole przesiewowe na terytorium

1. Państwa członkowskie przeprowadzają kontrole przesiewowe wobec obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na ich terytorium wyłącznie w przypadku, gdy tacy obywatele państw trzecich przekroczyli granicę zewnętrzną w celu wjazdu na terytorium państw członkowskich w sposób niedozwolony i gdy nie zostali jeszcze poddani kontroli przesiewowej w jednym z państw członkowskich. Państwa członkowskie ustanawiają w swoim prawie krajowym przepisy zapewniające, aby ci obywatele państw trzecich pozostawali do dyspozycji organów odpowiedzialnych za przeprowadzanie kontroli przesiewowej przez czas trwania kontroli przesiewowej w celu zapobieżenia ryzyku ucieczki i potencjalnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa wewnętrznego wynikającym z takiej ucieczki.

2. Państwa członkowskie mogą odstąpić od przeprowadzenia kontroli przesiewowej zgodnie z ust. 1, jeżeli obywatel państwa trzeciego nielegalnie przebywający na ich terytorium zostanie natychmiast po zatrzymaniu odesłany do innego państwa członkowskiego na podstawie dwustronnych umów lub ustaleń lub na podstawie dwustronnych ram współpracy. W takim przypadku kontrolę przesiewową przeprowadza państwo członkowskie, do którego dany obywatel państwa trzeciego został odesłany.

3. Art. 5 ust. 3 akapity drugi i trzeci stosuje się do kontroli przesiewowych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 8

Wymogi dotyczące kontroli przesiewowych

1. W przypadkach, o których mowa w art. 5, kontrolę przesiewową przeprowadza się w dowolnych właściwych i odpowiednich miejscach wyznaczonych przez każde państwo członkowskie, co do zasady znajdujących się na granicach zewnętrznych lub w ich pobliżu lub, alternatywnie, w innych miejscach na jego terytorium.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 7, kontrola przesiewowa przeprowadzana jest w dowolnym właściwym i odpowiednim miejscu wyznaczonym przez każde państwo członkowskie na terytorium danego państwa członkowskiego.

3. W przypadkach, o których mowa w art. 5 niniejszego rozporządzenia, kontrola przesiewowa przeprowadzana jest bezzwłocznie, a w każdym przypadku zostaje zakończona w terminie siedmiu dni od zatrzymania w pobliżu granicy zewnętrznej, sprowadzenia na ląd na terytorium danego państwa członkowskiego lub zgłoszenia się na przejściu granicznym. Jeżeli osoby, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. a) niniejszego rozporządzenia i do których ma zastosowanie art. 23 ust. 1 i 4 rozporządzenia (UE) 2024/1358, pozostają fizycznie na granicy zewnętrznej dłużej niż 72 godziny, ma do nich zastosowanie kontrola przesiewowa, a termin na przeprowadzenie kontroli przesiewowej w przypadku takich osób skraca się do czterech dni.

4. Kontrola przesiewowa, o której mowa w art. 7, przeprowadzana jest bezzwłocznie i zostaje zakończona w terminie trzech dni od zatrzymania obywatela państwa trzeciego.

5. Kontrola przesiewowa obejmuje następujące elementy:

a) wstępną kontrolę stanu zdrowia zgodnie z art. 12;

b) wstępną kontrolę służącą identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania zgodnie z art. 12;

c) identyfikację lub weryfikację tożsamości zgodnie z art. 14;

d) rejestrację danych biometrycznych zgodnie z art. 15, 22 i 24 rozporządzenia (UE) 2024/1358 w zakresie, w jakim jeszcze nie miało to miejsca;

- e) kontrolę bezpieczeństwa zgodnie z art. 15 i 16;
- f) wypełnienie formularza kontroli przesiewowej zgodnie z art. 17;
- g) skierowanie na odpowiednią ścieżkę proceduralną zgodnie z art. 18.

6. Organizacje i osoby udzielające porad i doradztwa mają skuteczny dostęp do obywateli państw trzecich podczas kontroli przesiewowej. Państwa członkowskie mogą wprowadzić ograniczenia takiego dostępu na mocy prawa krajowego, w przypadku gdy takie ograniczenia są obiektywnie konieczne ze względów bezpieczeństwa, porządku publicznego lub zarządzania administracyjnego przejściem granicznym lub ośrodkiem, w którym przeprowadzana jest kontrola przesiewowa, pod warunkiem że dostęp nie zostanie poważnie ograniczony lub uniemożliwiony.

7. Odpowiednie przepisy dotyczące środka detencyjnego określone w dyrektywie 2008/115/WE mają zastosowanie podczas kontroli przesiewowej w odniesieniu do obywateli państw trzecich, którzy nie wystąpili z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej.

8. Państwa członkowskie zapewniają wszystkim osobom podlegającym kontroli przesiewowej poziom życia, który gwarantuje im utrzymanie, ochronę zdrowia fizycznego i psychicznego oraz poszanowanie praw przysługujących im na mocy Karty.

9. Państwa członkowskie wyznaczają organy ds. kontroli przesiewowej i zapewniają, aby personel tych organów, który przeprowadza kontrolę przesiewową, miał odpowiednią wiedzę i przeszedł niezbędne szkolenie zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2016/399.

Państwa członkowskie zapewniają, aby wykwalifikowany personel medyczny przeprowadzał wstępną kontrolę stanu zdrowia przewidzianą w art. 12 i aby wyspecjalizowany personel organów ds. kontroli przesiewowej przeszkolony do tego celu przeprowadzał wstępną kontrolę służącą identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania przewidzianą w tym artykule. W stosownych przypadkach w kontroli zaangażowane są również krajowe organy ochrony dzieci i krajowe organy odpowiedzialne za wykrywanie i identyfikację ofiar handlu ludźmi lub równoważne mechanizmy.

Państwa członkowskie zapewniają również, aby dostęp do danych, systemów i baz danych, o którym mowa w art. 14 i 15 miał wyłącznie należycie upoważniony personel organów ds. kontroli przesiewowej odpowiedzialne za identyfikację lub weryfikację tożsamości i kontrolę bezpieczeństwa.

Państwa członkowskie przydzielają odpowiedni personel i wystarczające zasoby do przeprowadzania kontroli przesiewowej w efektywny sposób.

Przy prowadzeniu kontroli przesiewowej organy ds. kontroli przesiewowej mogą korzystać z pomocy lub wsparcia ekspertów lub oficerów łącznikowych i zespołów rozmieszczonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu w granicach przysługujących tym agencjom uprawnień, pod warunkiem że tacy eksperci lub oficerowie łącznikowi i zespoły przeszli odpowiednie szkolenie, o którym mowa w akapitach pierwszym i drugim.

Artykuł 9

Obowiązki obywateli państw trzecich podlegających kontroli przesiewowej

1. Podczas kontroli przesiewowej obywatele państw trzecich podlegający tej kontroli pozostają do dyspozycji organów ds. kontroli przesiewowej.
2. Obywatele państw trzecich:
 - a) podają swoje imię i nazwisko, datę urodzenia, płeć i obywatelstwo oraz przedstawiają, jeżeli są dostępne, dokumenty i informacje, które potwierdzają te dane;
 - b) dostarczają dane biometryczne, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2024/1358.

Artykuł 10

Monitorowanie przestrzegania praw podstawowych

1. Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie przepisy umożliwiające przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie zarzutów dotyczących nieprzestrzegania praw podstawowych w związku z kontrolą przesiewową.

W przypadkach nieprzestrzegania lub nieegzekwowania praw podstawowych państwa członkowskie zapewniają, w stosownych przypadkach, kierowanie sprawy w celu wszczęcia postępowania cywilnego lub karnego zgodnie z prawem krajowym.

2. Każde państwo członkowskie wprowadza niezależny mechanizm monitorujący zgodny z wymogami określonymi w niniejszym artykule, który:

- a) monitoruje przestrzeganie prawa Unii i prawa międzynarodowego, w tym Karty, w szczególności w odniesieniu do dostępu do procedury azylowej, zasady non-refoulement, najlepszego interesu dziecka oraz odpowiednich przepisów dotyczących detencji, w tym odpowiednich przepisów prawa krajowego, dotyczących detencji podczas kontroli przesiewowej; oraz
- b) zapewnia, aby uzasadnione zarzuty dotyczące nieprzestrzegania praw podstawowych we wszystkich stosownych działaniach związanych z kontrolą przesiewową były rozpatrywane skutecznie i bez zbędnej zwłoki, aby w razie potrzeby wszczynać postępowania wyjaśniające w sprawie takich zarzutów oraz monitorować ich postępy.

Niezależny mechanizm monitorowania obejmuje wszystkie działania podejmowane przez państwa członkowskie w ramach wykonywania niniejszego rozporządzenia.

Niezależny mechanizm monitorowania jest uprawniony do wydawania rocznych zaleceń dla państw członkowskich.

Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie zabezpieczenia w celu zagwarantowania niezależności niezależnego mechanizmu monitorowania. Krajowi rzecznicy praw obywatelskich i krajowe instytucje praw człowieka, w tym krajowe mechanizmy prewencji ustanowione na podstawie OPCAT, uczestniczą w funkcjonowaniu niezależnego mechanizmu monitorowania i mogą być ustanowione do wykonywania wszystkich lub części zadań niezależnego mechanizmu monitorowania. Niezależny mechanizm monitorowania może również obejmować odpowiednie organizacje międzynarodowe i pozarządowe oraz podmioty publiczne niezależne od organów przeprowadzających kontrole przesiewów. Jeżeli najmniej jedna z tych instytucji, organizacji lub organów nie jest bezpośrednio zaangażowana w niezależny mechanizm monitorowania, mechanizm monitorowania ustanawia i utrzymuje ściśle związki z krajowymi organami ochrony danych i Europejskim Inspektorem Ochrony Danych.

Niezależny mechanizm monitorowania wykonuje swoje zadania poprzez kontrole na miejscu oraz kontrole wyrwykowe i niezapowiedziane.

Państwa członkowskie zapewniają niezależnemu mechanizmowi monitorowania dostęp do wszystkich odpowiednich miejsc, w tym ośrodków recepcyjnych i ośrodków detencyjnych, osób i dokumentów, o ile taki dostęp jest niezbędny, aby umożliwić niezależnemu mechanizmowi monitorowania wypełnianie obowiązków określonych w niniejszym artykule. Dostępu do odpowiednich miejsc lub informacji niejawnych udziela się wyłącznie osobom pracującym w imieniu niezależnego mechanizmu monitorowania, którzy otrzymali stosowne poświadczenie bezpieczeństwa wydane przez właściwy organ zgodnie z prawem krajowym.

Agencja Praw Podstawowych wydaje ogólne wytyczne dla państw członkowskich dotyczące ustanowienia mechanizmu monitorowania i jego niezależnego funkcjonowania. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do Agencji Praw Podstawowych o wsparcie w opracowaniu ich niezależnego mechanizmu monitorowania, w tym zabezpieczeń służących zagwarantowaniu niezależności takich mechanizmów, a także sposobów monitorowania i odpowiednich programów szkoleniowych.

Komisja uwzględni ustalenia niezależnych mechanizmów monitorowania w ocenie skutecznego stosowania i wdrażania Karty zgodnie z art. 15 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽³⁶⁾ i załącznikiem III do tego rozporządzenia.

3. Niezależny mechanizm monitorowania, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, pozostaje bez uszczerbku dla mechanizmu monitorowania do celów monitorowania stosowania wspólnego europejskiego systemu azylowego pod względem operacyjnym i technicznym, jak określono w art. 14 rozporządzenia (UE) 2021/2303 ani dla roli obserwatorów praw podstawowych w monitorowaniu przestrzegania praw podstawowych we wszystkich działaniach Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej, jak określono w art. 80 rozporządzenia (UE) 2019/1896.

4. Państwa członkowskie wyposażają niezależny mechanizm monitorowania, o którym mowa w ust. 2, w odpowiednie środki finansowe.

⁽³⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azyłu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

Artykuł 11

Przekazywanie informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej byli informowani o:
 - a) celu, czasie trwania, zasadach kontroli przesiewowej, jak również sposobach jej przeprowadzania i o jej możliwych wynikach;
 - b) prawie do ubiegania się o ochronę międzynarodową i o mających zastosowanie przepisach dotyczących występowania z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, w stosownych przypadkach w okolicznościach określonych w art. 30 rozporządzenia (UE) 2024/1348, a w przypadku tych obywateli państw trzecich, którzy wystąpili z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej – o obowiązkach i konsekwencjach ich nieprzestrzegania, określonych w art. 17 i 18 rozporządzenia (UE) 2024/1351;
 - c) prawach i obowiązkach obywateli państw trzecich podczas kontroli przesiewowej, w tym spoczywających na nich obowiązkach na podstawie art. 9, oraz możliwości kontaktowania się z organizacjami i osobami, o których mowa w art. 8 ust. 6, i możliwości kontaktu ze strony tych organizacji i osób;
 - d) prawach przyznanych osobie, której dane dotyczą, na podstawie mającego zastosowanie prawa Unii o ochronie danych, w szczególności rozporządzenia (UE) 2016/679.
2. Państwa członkowskie zapewniają także, w stosownych przypadkach, aby obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej byli informowani o:
 - a) mających zastosowanie zasadach odnoszących się do warunków wjazdu obywateli państw trzecich zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/399, a także innych warunków wjazdu, pobytu i zamieszkania obowiązujących w przypadku danego państwa członkowskiego, w zakresie, w jakim jeszcze nie przekazano tych informacji;
 - b) obowiązku powrotu zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE oraz możliwości zgłoszenia się do programu zapewniającego pomoc logistyczną, finansową i innego rodzaju pomoc materialną lub rzeczową w celu wsparcia dobrowolnego wyjazdu;
 - c) warunkach relokacji zgodnie z art. 67 rozporządzenia (UE) 2024/1351 lub innym istniejącym mechanizmie solidarności.
3. Informacje przekazywane podczas kontroli przesiewowej podaje się w języku zrozumiałym dla obywatela państwa trzeciego lub w języku, co do którego można zasadnie przypuszczać, że go rozumie. Informacje przekazuje się na piśmie, w formie papierowej lub elektronicznej, a w razie potrzeby ustnie z wykorzystaniem usług tłumaczenia ustnego. W przypadku małoletnich informacje przekazuje się w sposób przyjazny dziecku i odpowiedni do jego wieku, z udziałem przedstawiciela lub osoby, o których mowa w art. 13 ust. 2 i 3. Organy ds. przeprowadzania kontroli przesiewowej mogą dokonywać niezbędnych ustaleń, aby w celu ułatwienia dostępu do procedury ubiegania się o ochronę międzynarodową dostępne były usługi mediacji kulturowej.
4. Państwa członkowskie mogą upoważnić, zgodnie z prawem krajowym odpowiednie i właściwe organizacje i organy krajowe, międzynarodowe i pozarządowe do przekazywania podczas kontroli przesiewowej obywatelom państw trzecich informacji, o których mowa w niniejszym artykule.

Artykuł 12

Wstępne kontrole stanu zdrowia i osoby wymagające szczególnego traktowania

1. Obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej, o której mowa w art. 5 i 7, podlegają wstępnej kontroli stanu zdrowia, którą przeprowadza wykwalifikowany personel medyczny, w celu określenia ewentualnych potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej lub izolacji ze względów dotyczących zdrowia publicznego. Wykwalifikowany personel medyczny może, na podstawie sytuacji medycznej dotyczącej ogólnego stanu każdego obywatela państwa trzeciego, zdecydować, że nie są konieczne dalsze kontrole stanu zdrowia podczas kontroli przesiewowej. Obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej, o której mowa w art. 5 i 7, mają dostęp do opieki zdrowotnej w nagłych wypadkach i do leczenia chorób w podstawowym zakresie.
2. Bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich określonych w art. 24 rozporządzenia (UE) 2024/1348 w przypadku obywateli państw trzecich, którzy złożyli wniosek o ochronę międzynarodową, kontrola stanu zdrowia, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, może stanowić część badania lekarskiego, o którym mowa w art. 24 tego rozporządzenia.

3. Obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej, o której mowa w art. 5 i 7, podlegają wstępnej kontroli służącej identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania przeprowadzanej przez wyspecjalizowany personel organów ds. kontroli przesiewowej przeszkolony w tym celu z myślą o zidentyfikowaniu, czy obywatel państwa trzeciego może być bezpaństwowcem, lub osobą wymagającą szczególnego traktowania lub że jest ofiarą tortur lub innego niehumanitarnego lub poniżającego traktowania lub ma szczególne potrzeby w rozumieniu dyrektywy 2008/115/WE, art. 25 dyrektywy (UE) 2024/1346 i art. 20 rozporządzenia (UE) 2024/1348. Do celu kontroli służącej identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania organ ds. kontroli przesiewowej mogą wspomagać organizacje pozarządowe, a w stosownych przypadkach wykwalifikowany personel medyczny.

4. W przypadku gdy istnieją przesłanki wskazujące na konieczność szczególnego traktowania lub świadczące o szczególnych potrzebach w zakresie przyjmowania lub potrzebach proceduralnych, dany obywatel państwa trzeciego otrzymuje, ze względu na swój stan zdrowia fizycznego i psychicznego, szybkie i odpowiednie wsparcie we właściwych ośrodkach. W przypadku małoletnich wsparcie zapewnia personel wyszkolony i wykwalifikowany do celów zajmowania się małoletnimi w sposób przyjazny dziecku i odpowiedni do jego wieku, współpracując także z krajowymi organami odpowiedzialnymi za ochronę dzieci.

5. Bez uszczerbku dla oceny szczególnych potrzeb w zakresie przyjmowania przewidzianej w dyrektywie (UE) 2024/1346, ocena szczególnych potrzeb proceduralnych przewidziana w rozporządzeniu (UE) 2024/1348 oraz kontrola służąca identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania przewidziana w dyrektywie 2008/115/WE, wstępna ocena wymagań w zakresie szczególnego traktowania, o której mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, może stanowić część oceny wymagań w zakresie szczególnego traktowania i specjalnych ocen proceduralnych określonych w tym rozporządzeniu i tych dyrektywach.

Artykuł 13

Gwarancje dla małoletnich

1. W trakcie kontroli przesiewowej przede wszystkim zawsze uwzględnia się najlepszy interes dziecka zgodnie z art. 24 ust. 2 Karty.

2. Podczas kontroli przesiewowej małoletniemu towarzyszy, o ile jest obecny, pełnoletni członek rodziny.

3. Państwa członkowskie jak najszybciej podejmują środki w celu zapewnienia, aby przedstawiciel lub w przypadku gdy przedstawiciel nie został ustanowiony, osoba przeszkolona w celu zagwarantowania najlepszego interesu i ogólnego dobra małoletniego towarzyszyła małoletniemu i pomagała mu podczas kontroli przesiewowej w sposób przyjazny dziecku i odpowiedni do jego wieku, w języku dla niego zrozumiałym. Ta osoba jest osobą wyznaczoną do tymczasowego działania jako przedstawiciel na podstawie dyrektywy (UE) 2024/1346, w przypadku gdy taka osoba została wyznaczona na podstawie tej dyrektywy.

Przedstawiciel posiada niezbędne umiejętności i wiedzę fachową, w tym w zakresie leczenia i szczególnych potrzeb małoletnich. Przedstawiciel działa w celu ochrony najlepszego interesu i ogólnego dobra małoletniego oraz aby małoletni bez opieki mógł korzystać z praw wynikających z niniejszego rozporządzenia i wypełniać obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia.

4. Osoba odpowiedzialna za towarzyszenie małoletniemu bez opieki i udzielanie mu pomocy zgodnie z ust. 3 nie jest osobą odpowiedzialną za jakiegokolwiek elementy kontroli przesiewowej, działa niezależnie i nie otrzymuje nakazów ani od osób odpowiedzialnych za kontrolę przesiewową, ani od organów ds. kontroli przesiewowej. Takie osoby wykonują swoje obowiązki zgodnie z zasadą najlepszego interesu dziecka i mają niezbędną wiedzę i przeszkolenie w tym zakresie. W trosce o dobro i rozwój społeczny małoletniego tę osobę zmienia się tylko wówczas, gdy jest to konieczne.

5. Państwa członkowskie wyznaczają przedstawiciela lub osobę, o której mowa w ust. 3, odpowiedzialnych za proporcjonalną i ograniczoną liczbę małoletnich bez opieki, która w normalnych okolicznościach wynosi nie więcej niż trzydziści małoletnich bez opieki jednocześnie, aby zapewnić temu przedstawicielowi lub osobie możliwość skutecznego wykonywania ich zadań.

6. Okoliczność, że nie ustanowiono przedstawiciela lub nie wyznaczono osoby tymczasowo działającej w charakterze przedstawiciela na podstawie dyrektywy (UE) 2024/1346, nie uniemożliwia małoletniemu bez opieki korzystania z prawa do ubiegania się o ochronę międzynarodową.

Artykuł 14

Identyfikacja lub weryfikacja tożsamości

1. W zakresie, w jakim nie miało to jeszcze miejsca podczas stosowania art. 8 rozporządzenia (UE) 2016/399, tożsamość obywateli państw trzecich podlegających kontroli przesiewowej na podstawie art. 5 lub 7 niniejszego rozporządzenia weryfikuje się lub ustala, wykorzystując, w stosownych przypadkach, następujące elementy:

- a) dokumenty tożsamości, dokumenty podróży lub inne dokumenty;
- b) dane lub informacje przekazane przez danego obywatela państwa trzeciego lub uzyskane od niego; oraz
- c) dane biometryczne.

2. Do celów identyfikacji i weryfikacji tożsamości, o czym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, organy ds. kontroli przesiewowej dokonują wyszukiwania – z wykorzystaniem danych lub informacji, o których mowa w tym ustępie – we wspólnym repozytorium danych umożliwiających identyfikację ustanowionym rozporządzeniami (UE) 2019/817 i (UE) 2019/818 (CIR) na podstawie art. 20a rozporządzenia (UE) 2019/817 i na podstawie art. 20a rozporządzenia (UE) 2019/818, w systemie informacyjnym Schengen ustanowionym rozporządzeniami (UE) 2018/1860, (UE) 2018/1861 i (UE) 2018/1862 (SIS) oraz, w stosownych przypadkach, w krajowych bazach danych zgodnie z prawem krajowym. Dane biometryczne obywatela państwa trzeciego podlegającego kontroli przesiewowej pobiera się jednokrotnie w celu identyfikacji lub weryfikacji tożsamości tej osoby i rejestracji tej osoby w Eurodac, zgodnie z art. 15 ust. 1 lit. b), art. 22, 23 i 24 rozporządzenia (UE) 2024/1358, stosownie do przypadku.

3. Wyszukiwanie w CIR przewidziane w ust. 2 niniejszego artykułu rozpoczyna się za pośrednictwem ESP zgodnie z rozdziałem II rozporządzenia (UE) 2019/817 i rozdziałem II rozporządzenia (UE) 2019/818. W przypadku gdy korzystanie z europejskiego portalu wyszukiwania w celu dokonania zapytania w jednym lub większej liczbie systemów informacyjnych UE lub CIR nie jest technicznie możliwe, akapit pierwszy niniejszego ustępu nie ma zastosowania, a organ ds. kontroli przesiewowej ma bezpośredni dostęp do systemów informacyjnych UE lub do CIR. Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla dostępu organów ds. kontroli przesiewowej do SIS, w przypadku którego korzystanie z europejskiego portalu wyszukiwania pozostaje opcjonalne.

4. W przypadku gdy nie można wykorzystać danych biometrycznych obywatela państwa trzeciego lub gdy zapytanie przy użyciu danych, o których mowa w ust. 2, zakończy się niepowodzeniem lub nie da trafienia, zapytanie przeprowadza się przy użyciu danych dotyczących tożsamości obywatela państwa trzeciego w połączeniu z wszelkimi danymi zawartymi w dokumencie tożsamości, dokumencie podróży lub innym dokumencie lub w połączeniu z wszelkimi danymi lub informacjami, o których mowa w ust. 1 lit. b).

5. Wyszukania w SIS przy użyciu danych biometrycznych przeprowadzane są zgodnie z art. 33 rozporządzenia (UE) 2018/1861 i art. 43 rozporządzenia (UE) 2018/1862.

6. W miarę możliwości kontrole obejmują również weryfikację co najmniej jednego identyfikatora biometrycznego zawartego w dowolnym dokumencie tożsamości, dokumencie podróży lub innym dokumencie.

Artykuł 15

Kontrola bezpieczeństwa

1. Obywatele państw trzecich podlegający kontroli przesiewowej na podstawie art. 5 lub 7 podlegają kontroli bezpieczeństwa, którą przeprowadza się w celu zweryfikowania, czy osoby te mogłyby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Kontrola bezpieczeństwa może dotyczyć zarówno obywateli państw trzecich, jak i przedmiotów będących w ich posiadaniu. Do wszelkich przeprowadzonych wyszukiwań stosuje się prawo krajowe danego państwa członkowskiego.

2. W celu przeprowadzenia kontroli bezpieczeństwa, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz w zakresie, w jakim jeszcze jej nie przeprowadzono w kontekście odpraw, o których mowa w art. 8 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/399, dokonuje się sprawdzenia przewidzianego w art. 16 niniejszego rozporządzenia w odpowiednich unijnych bazach danych, w szczególności w SIS, systemie wjazdu/wyjazdu ustanowionym rozporządzeniem (UE) 2017/2226 (EES), europejskim systemie informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż ustanowionym rozporządzeniem (UE) 2018/1240 (ETIAS), w tym na liście ostrzegawczej ETIAS, o której mowa w art. 34 rozporządzenia (UE) 2018/1240, w wizowym systemie informacyjnym ustanowionym decyzją 2004/512/WE (VIS) oraz scentralizowanym systemie służącym do ustalania państw członkowskich posiadających informacje o wyrokach skazujących wydanych wobec obywateli państw trzecich i bezpieczeństwa ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/816 (ECRIS-TCN), danych Europolu przetwarzanych w celu, o którym mowa w art. 18 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2016/794, oraz w bazach danych Interpolu. W tym celu można również dokonać sprawdzenia w odpowiednich krajowych bazach danych.

3. W odniesieniu do sprawdzania EES, ETIAS, z wyjątkiem listy ostrzegawczej ETIAS, o której mowa w art. 34 rozporządzenia (UE) 2018/1240 i VIS na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu, pobrane dane są ograniczone do wskazania odmowy wjazdu, odmowy udzielenia, unieważnienia lub cofnięcia zezwolenia na podróż lub decyzji o odmowie wydania, unieważnienia lub cofnięcia, odpowiednio, wizy, wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego, które wydano ze względów bezpieczeństwa.

W przypadku trafienia w SIS organ ds. kontroli przesiewowej dokonujący wyszukiwania uzyskuje dostęp do danych zawartych we wpisie.

4. W odniesieniu do sprawdzania ECRIS-TCN pobierane dane ograniczają się do informacji o wyrokach skazujących związanych z przestępstwami terrorystycznymi i innymi poważnymi przestępstwami, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/816.

5. W razie potrzeby Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające szczegółową procedurę i specyfikacje dotyczące pozyskiwania danych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 19 ust. 2.

Artykuł 16

Uzgodnienia dotyczące identyfikacji i kontroli bezpieczeństwa

1. Zapytania – przewidziane w art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 2 i dokonywane w systemach informacyjnych UE, danych Europolu, bazach danych Interpolu – można inicjować za pomocą ESP zgodnie z rozdziałem II rozporządzenia (UE) 2019/817 i rozdziałem II rozporządzenia (UE) 2019/818.

2. W przypadku gdy w wyniku zapytania przewidzianego w art. 15 ust. 2 uzyskane zostanie trafienie względem danych w jednym z systemów informacyjnych UE, organy ds. kontroli przesiewowej mają dostęp celem sprawdzenia danych, które odpowiadają temu trafieniu w odpowiednich systemach informacyjnych UE z zastrzeżeniem warunków określonych w aktach prawnych regulujących taki dostęp.

3. W przypadku uzyskania trafienia w wyniku wyszukiwania dokonanego w SIS organy ds. kontroli przesiewowej przeprowadzają procedury określone w rozporządzeniach (UE) 2018/1860, (UE) 2018/1861 lub (UE) 2018/1862, w tym konsultują się z państwem członkowskim, które dokonało wpisu, za pośrednictwem biur SIRENE, o których mowa w art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1861 oraz art. 7 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1862.

4. W przypadku gdy dane osobiste obywatela państwa trzeciego odpowiadają osobie, której dane są zarejestrowane w ECRIS-TCN i oznaczone zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2019/816, dane te mogą być wykorzystywane wyłącznie do celów kontroli bezpieczeństwa, o których mowa w art. 15 niniejszego rozporządzenia, i do celów sprawdzania krajowych rejestrów karnych zgodnie z art. 7c tego rozporządzenia. Sprawdzeń w krajowych rejestrach karnych dokonuje się przed wydaniem opinii na podstawie art. 7c tego rozporządzenia.

5. W przypadku gdy w wyniku zapytania przewidzianego w art. 15 ust. 2 uzyskane zostanie dopasowanie względem danych Europolu, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 do Europolu przesłane zostaje automatyczne powiadomienie zawierające dane wykorzystane do dokonania zapytania po to, by w razie potrzeby Europol podjął – przy wykorzystaniu kanałów komunikacji przewidzianych w tym rozporządzeniu – wszelkie odpowiednie działania następcze.

6. Zapytania w bazach danych Interpolu przewidziane w art. 15 ust. 2 niniejszego rozporządzenia są dokonywane zgodnie z art. 9 ust. 5 i art. 72 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/817. W przypadku gdy dokonanie takich zapytań nie jest możliwe w taki sposób, aby żadne informacje nie zostały ujawnione podmiotowi inicjującemu notę Interpolu, kontrola przesiewowa nie obejmuje dokonania zapytania w bazach danych Interpolu.

7. W przypadku uzyskania trafienia na liście ostrzegawczej ETIAS, o której mowa w art. 34 rozporządzenia (UE) 2018/1240 zastosowanie ma art. 35a tego rozporządzenia.

8. W razie potrzeby Komisja przyjmuje akty wykonawcze, aby określić procedurę współpracy między organami odpowiedzialnymi za przeprowadzanie kontroli przesiewowej oraz, odpowiednio, krajowymi biurami Interpolu i jednostkami krajowymi Europolu w celu ustalenia zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 19 ust. 2.

Artykuł 17

Formularz kontroli przesiewowej

1. Organy ds. kontroli przesiewowej wypełniają, w odniesieniu do osób, o których mowa w art. 5 i 7, formularz zawierający następujące elementy:

- a) imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz płeć;
- b) wskazanie obywatelstwa lub bezpieczeństwa, krajów zamieszkania przed przybyciem i języków, którymi dana osoba się posługuje;
- c) powód uzasadniający przeprowadzenie kontroli przesiewowej;
- d) informacje na temat wstępnej oceny stanu zdrowia przeprowadzonej zgodnie z art. 12 ust. 1, w tym w przypadku gdy na podstawie okoliczności dotyczących ogólnego stanu każdego obywatela państwa trzeciego nie była konieczna dalsza ocena stanu zdrowia;
- e) istotne informacje dotyczące wstępnej kontroli służącej identyfikacji osób wymagających szczególnego traktowania przeprowadzonej zgodnie z art. 12 ust. 3, w szczególności dotyczące wszelkich zidentyfikowanych wymagań w zakresie szczególnego traktowania lub szczególnych potrzeb w zakresie przyjmowania lub szczególnych potrzeb proceduralnych;
- f) informację, czy dany obywatel państwa trzeciego wystąpił z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej;
- g) informację przekazywaną przez danego obywatela państwa trzeciego, czy członkowie jego rodziny przebywają na terytorium jakiegokolwiek państwa członkowskiego;
- h) wskazanie, czy sprawdzanie odpowiednich baz danych zgodnie z art. 15 doprowadziło do uzyskania trafienia lub braku trafienia;
- i) wskazanie, czy dany obywatel państwa trzeciego dopełnił obowiązku współpracy zgodnie z art. 9.

2. Formularz, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące elementy, jeżeli są one dostępne:

- a) powód nieuregulowanego przybycia lub wjazdu;
- b) informacje na temat tras odbytych podróży, w tym miejsca wyjazdu, miejsc poprzedniego zamieszkania, państw trzecich będących państwami tranzytu, państw trzecich, w których możliwe było ubieganie się o ochronę międzynarodową lub uzyskanie jej, oraz planowanego miejsca docelowego na terenie Unii;
- c) dokumenty podróży lub dokumenty tożsamości przewożone przez obywateli państw trzecich;
- d) wszelkie uwagi i inne istotne informacje, w tym wszelkie powiązane informacje w przypadkach podejrzenia przemytu ludzi lub handlu ludźmi.

3. Informacje zawarte w formularzu, o którym mowa w ust. 1, rejestruje się w taki sposób, aby można je było poddać kontroli administracyjnej i sądowej podczas każdej kolejnej procedury azylowej lub procedury powrotu.

Określa się, czy informacje, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), zostały potwierdzone przez organy ds. kontroli przesiewowej lub zadeklarowane przez zainteresowaną osobę.

Informacje zawarte w formularzu udostępnia się zainteresowanej osobie w formie papierowej albo elektronicznej. Informacje, o których mowa w ust. 1 lit. h) niniejszego artykułu, są utajniane. Przed przekazaniem formularza odpowiednim organom, o których mowa w art. 18 ust. 1, 2, 3 i 4, osoba podlegająca kontroli przesiewowej ma możliwość wskazania, że informacje zawarte w formularzu są nieprawidłowe. Organy ds. kontroli przesiewowej rejestrują wszelkie takie wskazania w odpowiednich informacjach, o których mowa w niniejszym artykule.

*Artykuł 18***Zakończenie kontroli przesiewowej**

1. Po zakończeniu kontroli przesiewowej lub najpóźniej po upływie terminów określonych w art. 8 niniejszego rozporządzenia obywatele państw trzecich, o których mowa w art. 5 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, którzy nie wystąpili z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, są kierowani do właściwych organów w celu zastosowania procedur zgodnych z dyrektywą 2008/115/WE, bez uszczerbku dla stosowania art. 6 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2016/399.

Formularz, o którym mowa w art. 17, przekazuje się właściwym organom, do których kierowany jest obywatel państwa trzeciego.

2. Obywateli państw trzecich, o których mowa w art. 5 i 7, którzy wystąpili z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, kieruje się do organów właściwych do rejestracji wniosku o ochronę międzynarodową.

3. W przypadku gdy dany obywatel państwa trzeciego ma zostać relokowany zgodnie z art. 67 rozporządzenia (UE) 2024/1351 lub jakimkolwiek innym istniejącym mechanizmem solidarności, osoba taka jest kierowana do odpowiednich organów odpowiednich państw członkowskich wraz z formularzem, o którym mowa w art. 17 niniejszego rozporządzenia.

4. Obywatele państw trzecich, o których mowa w art. 7 niniejszego rozporządzenia, którzy nie wystąpili z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, nadal podlegają procedurom powrotu zgodnym z dyrektywą 2008/115/WE.

5. W przypadku gdy obywatele państw trzecich, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 7 niniejszego rozporządzenia, są kierowani na odpowiednią ścieżkę proceduralną dotyczącą ochrony międzynarodowej, zgodną z dyrektywą 2008/115/WE lub do właściwych organów innego państwa członkowskiego w odniesieniu do obywateli państw trzecich, którzy mają zostać relokowani, kontrola przesiewowa kończy się. Nawet jeżeli nie wszystkie kontrole zakończono w terminach, o których mowa w art. 8 niniejszego rozporządzenia, kontrola przesiewowa dobiega końca w odniesieniu do takiej osoby, a dana osoba jest kierowana na odpowiednią ścieżkę proceduralną.

6. W przypadku gdy zgodnie z krajowym prawem karnym obywatel państwa trzeciego, o którym mowa w art. 5 lub 7 niniejszego rozporządzenia, podlega krajowym procedurom prawa karnego lub procedurze ekstradycji, państwo członkowskie może zdecydować o nie przeprowadzaniu kontroli przesiewowej. Jeżeli kontrola przesiewowa już się rozpoczęła, formularz, o którym mowa w art. 17 niniejszego rozporządzenia, zostaje przesłany – ze wskazaniem okoliczności dających podstawę do zakończenia tej kontroli – do organów właściwych w zakresie procedur zgodnych z dyrektywą 2008/115/WE, lub jeżeli dany obywatel państwa trzeciego wystąpił z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej – do organów właściwych na podstawie prawa krajowego w zakresie rejestrowania wniosków o ochronę międzynarodową.

7. Dane osobowe przechowywane na podstawie niniejszego rozporządzenia są usuwane zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1358.

*Artykuł 19***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 20***Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 767/2008**

W art. 6 rozporządzenia (WE) nr 767/2008 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dostęp do VIS w celu przeglądania danych jest zastrzeżony wyłącznie dla odpowiednio upoważnionego personelu:

- a) organów krajowych każdego państwa członkowskiego i organów Unii, które są właściwe do celów określonych w art. 15–22, art. 22g–22m i art. 45e niniejszego rozporządzenia;
- b) jednostki centralnej ETIAS i jednostek krajowych ETIAS wyznaczonych na podstawie art. 7 i 8 rozporządzenia (UE) 2018/1240 do celów określonych w art. 18c i 18d niniejszego rozporządzenia oraz do celów określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/1240;
- c) organów ds. kontroli przesiewowej zdefiniowanej w art. 2 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 (*) do celów określonych w art. 15 i 16 tego rozporządzenia;
- d) organów krajowych każdego państwa członkowskiego i organów UE, które są właściwe do celów określonych w art. 20, 20a i 21 rozporządzenia (UE) 2019/817.

Dostęp taki jest ograniczony do zakresu, w jakim dane te są niezbędne do wykonywania ich zadań w tych celach, oraz jest proporcjonalny do wyznaczonych celów.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 z dnia 14 maja 2024 r. wprowadzające kontrolę przesiewową obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/817 (Dz.U. L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).”;

2) dodaje się ustęp w brzmieniu

„2a. Organy ds. kontroli przesiewowej zdefiniowane w art. 2 pkt 10 rozporządzenia (UE) 2024/1356 mają również dostęp do VIS w celu przeglądania danych do celów przeprowadzania kontroli bezpieczeństwa zgodnie z art. 15 ust. 2 tego rozporządzenia.

Wyszukiwanie zgodnie z niniejszym ustępem przeprowadza się przy użyciu danych, o których mowa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1356, a VIS odsyła trafienie, w przypadku gdy w odpowiednim pliku zarejestrowano decyzję o odmowie wydania, unieważnieniu lub cofnięciu wizy, wizy długoterminowej lub dokumentu pobytowego z powodów, o których mowa w art. 12 ust. 2 lit. a) ppkt (i), (v) i (vi) niniejszego rozporządzenia.

W przypadku uzyskania trafienia organy ds. kontroli przesiewowej mają dostęp do wszystkich odpowiednich danych zawartych w pliku.”.

Artykuł 21

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2017/2226

W rozporządzeniu (UE) 2017/2226 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„l) wspieranie celów kontroli przesiewowej ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 (*), w szczególności w odniesieniu do kontroli przewidzianych w art. 14–16 rozporządzenia.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 z dnia 14 maja 2024 r. wprowadzające kontrolę przesiewową obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/817 (Dz.U. L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).”;

2) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2b. Należycie upoważniony personel organów ds. kontroli przesiewowej zdefiniowanych w art. 2 pkt 10 rozporządzenia (UE) 2024/1356 ma dostęp do EES w celu przeglądania danych EES.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dostęp do danych pochodzących z EES zawartych we wspólnym repozytorium danych umożliwiających identyfikację jest zarezerwowany wyłącznie dla odpowiednio upoważnionego personelu organów krajowych każdego państwa członkowskiego i odpowiednio upoważnionego personelu agencji unijnych, które są właściwe do celów określonych w art. 20, 20a i 21 rozporządzenia (UE) 2019/817 i w art. 20, 20a i 21 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/818 (*). Dostęp taki jest ograniczony do zakresu, w jakim dane te są niezbędne do wykonywania ich zadań w tych celach, oraz jest proporcjonalny do wyznaczonych celów.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/818 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie ustanowienia ram interoperacyjności systemów informacyjnych UE w obszarze współpracy policyjnej i sądowej, azylu i migracji oraz zmieniające rozporządzenia (UE) 2018/1726, (UE) 2018/1862 i (UE) 2019/816 (Dz.U. L 135 z 22.5.2019, s. 85).”;

3) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 24a

Dostęp do danych w celu kontroli bezpieczeństwa do celów kontroli przesiewowej

Organy ds. kontroli przesiewowej zdefiniowane w art. 2 pkt 10 rozporządzenia ((UE) 2024/1356, mają dostęp do EES w celu przeglądania danych do celów przeprowadzania kontroli bezpieczeństwa zgodnie z art. 15 ust. 2 tego rozporządzenia.

Wyszukiwanie zgodnie z niniejszym artykułem przeprowadza się z wykorzystaniem danych, o których mowa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2024/1356, a EES odsyła trafienie, w przypadku gdy wpis dotyczący odmowy wjazdu oparty na podstawach przewidzianych w części B pkt B, D, H, I oraz J załącznika V do rozporządzenia (UE) 2016/399 jest powiązany z odpowiednim indywidualnym plikiem. W przypadku uzyskania trafienia organy ds. kontroli przesiewowej mają dostęp do wszystkich odpowiednich danych zawartych w pliku.

Jeżeli indywidualny plik nie zawiera danych biometrycznych, organy ds. kontroli przesiewowej mogą przystąpić do czynności mających na celu uzyskanie dostępu do danych biometrycznych danej osoby i sprawdzić ich zgodność z danymi przechowywanymi w VIS zgodnie z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 767/2008.”;

4) art. 46 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) cel uzyskania dostępu, o którym mowa w art. 9 ust. 2, 2a i 2b.”;

Artykuł 22

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2018/1240

W rozporządzeniu (UE) 2018/1240 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 dodaje się literę w brzmieniu:

„eb) wspiera cele rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 (*);

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 z dnia 14 maja 2024 r. wprowadzające kontrolę przesiewową obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/817 (Dz.U. L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).”;

2) w art. 8 ust. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„i) wydawanie opinii zgodnie z art. 35a.”;

3) w art. 13 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Dostęp w ETIAS do danych dotyczących tożsamości i danych dokumentów podróży przechowywanych we wspólnym repozytorium danych umożliwiających identyfikację jest również zarezerwowany wyłącznie dla odpowiednio upoważnionego personelu organów krajowych każdego państwa członkowskiego i odpowiednio upoważnionego personelu agencji unijnych, które są właściwe do celów określonych w art. 20, 20a i 21 rozporządzenia (UE) 2019/817. Dostęp taki jest ograniczony do zakresu, w jakim dane te są niezbędne do wykonywania ich zadań w tych celach, oraz jest proporcjonalny do wyznaczonych celów.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4b. Organy ds. kontroli przesiewowej zdefiniowane w art. 2 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 (zwane dalej »organami ds. kontroli przesiewowej«) mają również dostęp do ETIAS w celu przeglądania danych do celów przeprowadzania kontroli zgodnie z art. 15 ust. 2 tego rozporządzenia.

Wyszukiwanie zgodnie z niniejszym ustępem przeprowadza się z wykorzystaniem danych, o których mowa w art. 14 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2024/1356, a ETIAS odsyła trafienie, w przypadku gdy decyzja o odmowie wydania zezwolenia na podróż, unieważnieniu lub cofnięciu zezwolenia na podróż na podstawie art. 28 ust. 7 lub art. 37 ust. 1 lit. a), b) i e) niniejszego rozporządzenia jest powiązana z odpowiednim plikiem dotyczącym wniosku.

W przypadku uzyskania trafienia organy ds. kontroli przesiewowej mają dostęp do wszystkich odpowiednich danych zawartych w pliku.

Jeżeli w wyniku wyszukania przeprowadzonego zgodnie z niniejszym ustępem okaże się, że istnieje zgodność między danymi wykorzystanymi do tego wyszukania i danymi zawartymi na liście ostrzegawczej ETIAS, o której mowa w art. 34, jednostka krajowa ETIAS lub Europol, które wprowadziły dane do listy ostrzegawczej ETIAS, są powiadamiane o tej zgodności i są odpowiedzialne za dostęp do danych znajdujących się na liście ostrzegawczej ETIAS i za wydanie opinii zgodnie z art. 35a”.

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Każde państwo członkowskie wyznacza właściwe organy krajowe, o których mowa w ust. 1, 2, 4 i 4a niniejszego artykułu, oraz organy ds. kontroli przesiewowej, o których mowa w ust. 4b niniejszego artykułu, a także niezwłocznie przekazuje wykaz tych organów agencji eu-LISA zgodnie z art. 87 ust. 2 niniejszego rozporządzenia. W wykazie określa się, do jakich celów należyce upoważniony personel każdego z organów ma dostęp do danych przechowywanych w systemie informacyjnym ETIAS zgodnie z ust. 1, 2, 4 i 4a niniejszego artykułu.”;

4) po art. 35 dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 35a

Zadania jednostki krajowej ETIAS i Europolu w odniesieniu do listy ostrzegawczej ETIAS do celów kontroli przesiewowej

1. W przypadkach, o których mowa w art. 13 ust. 4b akapit czwarty, system centralny ETIAS przesyła automatyczne powiadomienie jednostce krajowej ETIAS albo Europolowi, w zależności od tego, które wprowadziły dane do listy ostrzegawczej ETIAS. W przypadku gdy odpowiednio, jednostka krajowa ETIAS lub Europol, uzna, że obywatel państwa trzeciego poddawany kontroli przesiewowej może stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego, niezwłocznie powiadamia o tym odpowiednie organy ds. kontroli przesiewowej i przekazują państwu członkowskiemu przeprowadzającemu kontrolę przesiewową uzasadnioną opinię w terminie dwóch dni od otrzymania powiadomienia, w następujący sposób:

a) jednostki krajowe ETIAS informują organy ds. kontroli przesiewowej za pośrednictwem mechanizmu bezpiecznej komunikacji, który eu-LISA ma ustanowić, między jednostkami krajowymi ETIAS a organami ds. kontroli przesiewowej;

b) Europol informuje organy ds. kontroli przesiewowej za pośrednictwem kanałów komunikacji przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2016/794. Jeżeli nie zostanie wydana żadna opinia, przyjmuje się, że nie występuje ryzyko dla bezpieczeństwa.

2. Automatyczne powiadomienie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zawierają dane, o których mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1356, wykorzystane do zapytania.”;

5) w art. 69 ust. 1 po lit. e) dodaje się literę w brzmieniu:

„ea) w stosownych przypadkach, odniesienie do zapytań wprowadzonych do systemu centralnego ETIAS do celów art. 14 i 151 rozporządzenia (UE) 2024/1356, uzyskane trafienia i wyniki takiego zapytania.”.

Artykuł 23

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2019/817

W rozporządzeniu (UE) 2019/817 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Organy państw członkowskich i agencje unijne, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, korzystają z europejskiego portalu wyszukiwania, aby wyszukiwać dane dotyczące osób lub ich dokumentów podróży przechowywane w systemach centralnych EES, VIS i ETIAS zgodnie z przysługującymi im prawami dostępu, o których mowa w aktach prawnych regulujących te systemy informacyjne UE oraz w prawie krajowym. Korzystają one także z europejskiego portalu wyszukiwania, aby konsultować wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację zgodnie z prawami dostępu przysługującymi im na mocy niniejszego rozporządzenia do celów, o których mowa w art. 20, 20a, 21 i 22.”;

2) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wspólne repozytorium danych umożliwiających identyfikację, tworzące indywidualne akta osobowe dla każdej osoby zarejestrowanej w systemach EES, VIS, ETIAS, Eurodac lub ECRIS-TCN, zawierające dane, o których mowa w art. 18, ustanawia się po to, aby ułatwiać i wspomagać poprawną identyfikację osób zarejestrowanych w systemach EES, VIS, ETIAS, Eurodac i ECRIS-TCN zgodnie z art. 20 i 20a, wspierać funkcjonowanie detektora wielokrotnych tożsamości zgodnie z art. 21 oraz ułatwiać i usprawniać dostęp wyznaczonych organów i Europolu do systemów EES, VIS, ETIAS i Eurodac, w razie potrzeby, w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania ich lub prowadzenia w ich sprawie postępowań przygotowawczych zgodnie z art. 22.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli dokonanie zapytania we wspólnym repozytorium danych umożliwiających identyfikację w celu identyfikacji osoby zgodnie z art. 20 lub w celu identyfikacji lub weryfikacji tożsamości osoby zgodnie z art. 20a, w celu wykrywania wielokrotnych tożsamości zgodnie z art. 21 lub w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym lub innym poważnym przestępstwom, wykrywania ich lub prowadzenia w ich sprawie postępowań przygotowawczych zgodnie z art. 22 nie jest technicznie możliwe z powodu awarii wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację, eu-LISA automatycznie powiadamia o tym fakcie użytkowników wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację.”;

3) art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organy korzystające z dostępu do wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację czynią to zgodnie z przysługującymi im prawami dostępu na mocy aktów prawnych regulujących systemy informacyjne UE i na mocy prawa krajowego oraz zgodnie z przysługującymi im prawami dostępu na mocy niniejszego rozporządzenia do celów, o których mowa w art. 20, 20a, 21 i 22.”;

4) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 20a

Dostęp do wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację w celu identyfikacji lub weryfikacji tożsamości zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 (*)

1. Zapytania we wspólnym repozytorium danych umożliwiających identyfikację dokonywane są przez organy ds. kontroli przesiewowej zdefiniowane w art. 2 pkt 10 rozporządzenia (UE) 2024/1356 (zwane dalej »organami ds. kontroli przesiewowej») wyłącznie w celu identyfikacji lub weryfikacji tożsamości osoby zgodnie z art. 14 tego rozporządzenia, pod warunkiem że proces ten uruchamia się w obecności tej osoby.

2. W przypadku gdy wynik zapytania wskaże, że dane tej osoby są przechowywane we wspólnym repozytorium danych umożliwiających identyfikację, organy ds. kontroli przesiewowej są uprawnione do sprawdzania danych, o których mowa w art. 18 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, a także danych, o których mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/818.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1356 z dnia 14 maja 2024 r. wprowadzające kontrolę przesiewową obywateli państw trzecich na granicach zewnętrznych oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/817 (Dz.U. L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).”;

5) w art. 24 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla art. 46 rozporządzenia (UE) 2017/2226, art. 34 rozporządzenia (WE) nr 767/2008 oraz art. 69 rozporządzenia (UE) 2018/1240 eu-LISA prowadzi rejestry dotyczące wszystkich operacji przetwarzania danych w ramach wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację zgodnie z ust. 2, 2a, 3 i 4 niniejszego artykułu.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. eu-LISA prowadzi rejestry dotyczące wszystkich operacji przetwarzania danych zgodnie z art. 20a w ramach wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację. Rejestry te obejmują:

a) państwo członkowskie dokonujące zapytania;

b) cel dostępu użytkownika dokonującego zapytania za pośrednictwem wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację;

c) datę i godzinę zapytania;

d) rodzaj danych użytych w zapytaniu;

e) wyniki zapytania.”;

c) ust. 5 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Każde państwo członkowskie prowadzi rejestry zapytań dokonywanych przez jego organy i personel tych organów należycie upoważniony do korzystania ze wspólnego repozytorium danych umożliwiających identyfikację na mocy art. 20, 20a, 21 i 22. Każda agencja unijna prowadzi rejestr zapytań dokonywanych przez jej należycie upoważniony personel na mocy art. 21 i 22.”.

Artykuł 24

Ocena

Do dnia 12 czerwca 2028 r. Komisja składa sprawozdanie z wykonania określonych w nim środków.

Do dnia 12 czerwca 2031 r., a następnie co pięć lat, Komisja przeprowadza ocenę niniejszego rozporządzenia. Komisja przedstawia sprawozdanie z najważniejszymi ustaleniami Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu. Państwa członkowskie dostarczają Komisji wszelkie informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania najpóźniej do dnia 12 grudnia 2030 r., a następnie co 5 lat.

Artykuł 25

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 12 czerwca 2026 r.

Stosowanie przepisów określonych w art. 14–16 dotyczących zapytań w systemach informacyjnych UE, CIR i w ESP rozpoczyna się dopiero po uruchomieniu poszczególnych odpowiednich systemów informacyjnych, CIR i ESP.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 maja 2024 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodnicząca

H. LAHBIB